XIX. évfolyam 30. szám Ára: 1 forint 1963. július 25.

Ludas Matyi

— Emberek! Adjatok javaslatokat! Ne hagyjátok magára szerencsétlen igazgatótokat az üzem problémáival...

Pusztai Pál rajza

Pesti tudósítónktól

Az abszolút nyugalmat egy motorkerékpáros fiatalembernél tapasztaltam. Az illető a Balaton mellé készült masináján. Már indulófélben volt, amikor láttam, hogy bukósisakja a hátsó üléshez volt erősítve. Megkérdeztem tőle, hogy miért nem veszi fel. Rázta a fejét:

— Nagyon kényelmetlen, meleg. Csak karambol esetén veszem fel.

*

Olvasom, hogy a statisztikusok megállapítása szerint az emberiségnek több, mint fele még sohasem látott havat.

Nem akarom elvenni a strandolók kedvét, de meg kell állapítanom, hogy mi a kisebbséghez tartozunk.

*

A szerkesztő haragosan förmed rá a külső munkatársra:

— Hogyan adhatja le ezt a cikket, hiszen egyszer már megjelent nálunk!

— Talán oda lehetne írni a végére zárójelben, hogy „Ism."...

(f. l.)

DINASZTIA

— Legyen szíves, váltson nekem is blokkot egy korsó sörre — érintette meg a karomat az italbolt küszöbén az ismeretlen férfi. — Itt a pénz, és esküszöm, nem vagyok részeg.

— Akkor meg miért nem vált maga?

— Bizonyos okok forognak fent — hebegte zavartan. — Nagyon kérem, tegye meg.

Vállat vontam, átvettem a tízforintosát, és a pénztárhoz siettem.

— Egy nagyfröccs, egy korsó világos.

— Kis türelmet — szólt a pénztárosnő. — A sör annak a kopasz, szemüveges úrnak lenne, aki a bejáratnál sündörög?

— Igen — feleltem, — neki.

— Sajnos, most fogyott el. Tessék a maga blokkja a fröccsről.

Leadtam a csaposnak a cédulát, megittam a fröccsömet, aztán kiléptem az utcára.

— Kifogyott a sörük — nyújtottam vissza megbízómnak a pénzét.

— Sejthettem volna — mormolta maga elé. — Már itt is elér a sújtó kezük.

Biccentett, aztán lehajtott fejjel, lassan útnak indult.

Két gyors lépéssel utolértem.

— Ha nem veszi tolakodásnak, mehetünk együtt. Én a Wesselényi utcába igyekszem.

— Arrafelé tartok én is — bólintott beleegyezően. — Ott talán megtalálom azt a szalmaszálat, amelybe belekapaszkodhatok.

— Miért, csak nincs valami baj?

— Csak annyi — legyintett —, hogy egy életre elfűrészeltem magam. Ujjat húztam egy hatalmas famíliával. És most menekülök a bosszújuk elől. De mindenütt utolérnek.

— Érdekes — jegyeztem meg. — Azt hittem, ilyesmi csak a kalandos regényekben fordul elő.

— Igazán? — nevetett fel keserűen. — Hát akkor hallgassa meg az én kálváriámat. Évekig dolgoztam egy vendéglátóipari vállalat központjában. A nyersanyag felhasználást kellett ellenőriznem. Az osztályvezetőm nagyon meg volt elégedve a munkámmal, mindaddig, míg fel nem jelentettem egy bizonyos Gosztolát, aki lopta a rövidital-árut.

— Gosztola Dezsőt, a „Bánatos Mackó" vezetőjét?

— Azt — felelte. — Mindenki ismeri az alvilágban. Én viszont nem tudtam, hogy a főnököm veje ennek a Gosztolának. A többit elképzelheti. Két hét alatt kiszekált az állásomból. Hirtelen hanyag lettem, pontatlan, és lassú. Magyarán szólva: megfúrt. Ha megfúrt, hát megfúrt. Nem problémáztam sokat, másik vállalatnál helyezkedtem el. Hasonló munkakörben. Rövid idő múlva azonban innen is mennem kellett.

— Miért? — kíváncsiskodtam.

— Mert itt is működött egy Gosztola. Gosztola Kázmér, a bánatos mackósnak az unokafivére. A szállítási főnök. Rám uszította a sofőröket. Majdnem megvertek.

A következő munkahelyemen az igazgató titkárnője volt Gosztola-lány. Már az első napon bevádolt a vezérnél, hogy tisztességtelen ajánlatokkal üldözöm. Máris szedhettem a sátorfámat. Nem untatom a továbbiakkal. A Gosztolák három hónap alatt nyolc helyről zecöltek ki. Láthatta, már egy korsó sört sem kaphatok. Mert ezeknek a keze mindenhová elér, megszállva tartják a fővárosi vendéglátóipar minden fontos posztját, és összetartanak a végtelenségig. Hej, ha én ezt előbb tudom...

— És ezek után mik a tervei? — firtattam.

— Itt a reménységem — mutatott egy balkonos, öreg házra, mert akkor már a Wesselényi utca végén jártunk. — Vidéki éttermi vállalat kirendeltsége székel az első emeleten. Ha alkalmaznak, leköltözöm falura. Akár fele fizetésért is. Ott talán sikerül elbújnom a Gosztolák elől. Mit gondol, felvesznek? Ne próbáljak előbb valami protekciót szerezni?

— Teljesen felesleges — nyugtattam meg. — Ennek a kirendeltségnek ugyanis én vagyok a vezetője.

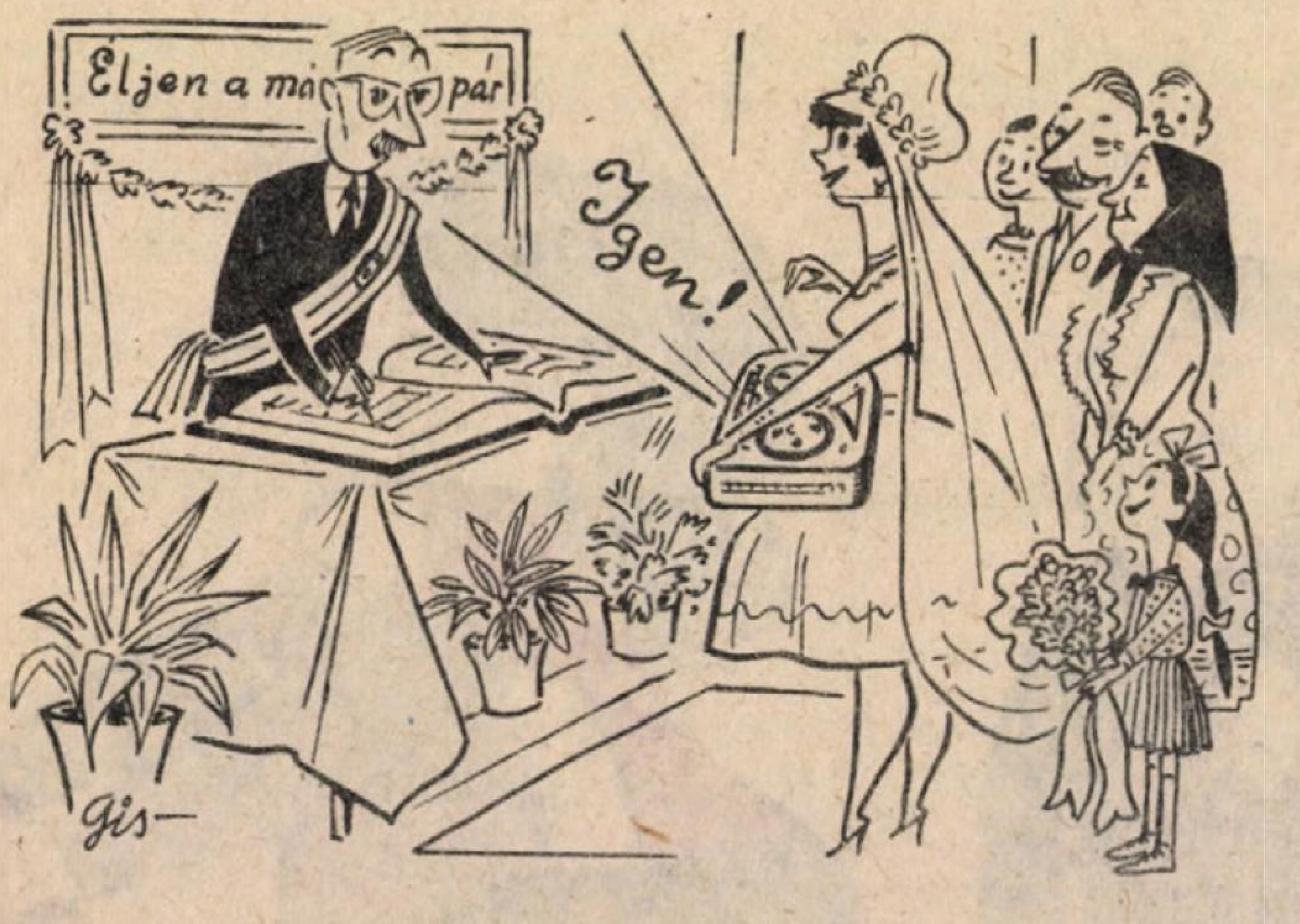
— Uram-isten! — rikoltott boldogan. — Micsoda szerencsés véletlen! Bocsásson meg, már az egész élettörténetemet elmeséltem, de még be sem mutatkoztam. Kustyán Jenő a nevem.

— Örvendek — nyújtottam kezet —, Gosztola Dénes vagyok.

Kürti András

Jó szervezés

Szegő Gizi rajza

— Ez a Jani hangja, csak ő előre ment Pestre lakást igényelni...

Szegény ügyfél

Szűr-Szabó József rajza

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

ROZSDAMARTA MILLIÓK

Az utóbbi időben számtalan tapsra ingerlő riportot olvastam arról, hogy: itt betervezték, ott megkezdték, amott meg befejezték egy-egy utcarész sortatarozását. Hogy én mégsem tapsikoltam ezeknek az örvendetes jelentéseknek, annak két oka is van. Az egyik ok bennem keresendő, mert hogy nem szeretek előre tapsolni. A másik okot pedig abban a fránya rozsdában kell kutatni, amely öt év alatt valósággal lezabálta a sortatarozott házak gyatra minőségű, festetlenül hagyott esőcsatornáit. Miután a rozsda megette a maga porcióját a bádogon, az eső meg a hólé nyugodtan lakmározhat a falakon. Remek kooperáció! Íme, néhány olyan ház a sok közül, amelyiknek az esőcsatornáin már a festés sem segít: Rákóczi út 19, Rákóczi út 29, Lenin körút 16, Lenin körút 36, ésatöbbi, ésatöbbi.

Vajon miért hagyták festetlenül ezeket az esővezetőket? Azért, mert a sortatarozásoknál még újak a csatornák és az új csatornát nem fogja a festék. Mikor pedig már festeni lehetne őket, újból állványozni kellene, és amint mondják, ez nagyon drága mulatság. Továbbá: az iparban időállóbb műanyagokkal kísérleteznek és egyes házkezelőségek arra várnak, hogy ezek a kísérletek előbb-utóbb megvalósuljanak.

Egyéb kifogások:

kevés a mázoló;
nincs elegendő mínium;
kevés a prémium;
kevés a házkezelő,
sok a ház;
a sok ház között
elvész a házkezelő;
télen nagyon hideg volt;
nyáron nagyon meleg van,
és atöbbi, és atöbbi.

Hát így állunk a rozsdamarta milliókkal.

(bernáth)

Kiegészítés

Gerő Sándor rajza

Figyeled?

Többen ajánlották, hogy nézzem meg a „Kalapos árnyak" című bergengóc filmet, amelyről a kritikusok azt írták, hogy a zsákutcába került bergengóc filmművészet egyik kimagasló, jelentős alkotása, azaz vak filmipar is talál remekművet.

Bevallom őszintén, engem nagyon megrázott ez a film. Amikor a hős – csalatkozva az emberekben, a szerelmében – hazamegy az otthonába, ahol már senki, de senki sem várja – összeszorult a

szívem. Csak az zavart egy kicsit, hogy a mellettem ülő férfi hangosan azt súgta a feleségének:

– Figyeled! Nem kell kinyitni az ajtót... Fotócellás...

A hős, szinte négykézláb, bevonszolta magát az előszobába.

– Figyeled, fiam! – mondta a szomszédom. – Akkora az előszoba, mint a mi nagyszobánk...

Dühösen rápisszegtem. Abban a pillanatban balról is, jobbról is rám pisszegtek, hogy ne pisszegjek. Odafenn a vásznon magányosan gyötrődött egy szív. Kísérőzene nem volt, csak a hős zokogott ritmikusan, piano...

– Figyeled! – szólalt meg ismét a mellettem ülő férfi. – Légkondicionáló berendezés is van a lakásban. Ha nekem ilyen lakásom volna, nem lennék így kétségbeesve...

Nahát, ez több a soknál! Nem szóltam egy szót sem, csak ránéztem és a fejemet csóváltam. Ügyet se vetett rám: tekintete előremeredt, a filmet nézte, amelynek a hőse – aki szembekerült egy embertelen világgal – épp a falat kaparta kínjában.

– Figyeled! Kárpitozott a fal. Mondtam neked, hogy mi is csináltassunk kárpitozott falat...

Kárpitozott fal... Tényleg, miért nem szeretik nálunk a kárpitozott falakat? Pedig praktikus dolog – gondoltam magamban, aztán megráztam a fejem... A fene egye meg, megőrjít ez a pasas, nem hagy koncentrálni.

A hős – aki ezekben a pillanatokban jött rá, hogy eddigi élete hamis illúziókra épült és magányossága törvényszerű következménye az

őt körülvevő kapitalista világnak – ide-oda szaladgált a lakásban.

– Figyeled! Legalább öt szobája van...

Mondom, ide-oda szaladgált a lakásban, mint egy csapdába esett oroszlán...

– Figyeled! Kis szökőkút is van a lakásban. Hát nem fantasztikus!

Mondom, ide-oda szaladgált a lakásban, mint egy csapdába került ember, mint aki önnön lelkének csapdájába esett...

– Figyeled! Falba süllyeszthető bárszekrény...

Most ért a film a csúcspontjára. A hős – szegény, elgyötört, megkínzott, töviskoszorús ember – levetette magát a földre...

– Figyeled, milyen modern mintája van a szőnyegnek!

...levetette magát a földre és sírt, sírt, mint egy gyerek...

– Figyeled a zakóját! Hátul két slicc van... Te lebeszéltél róla...

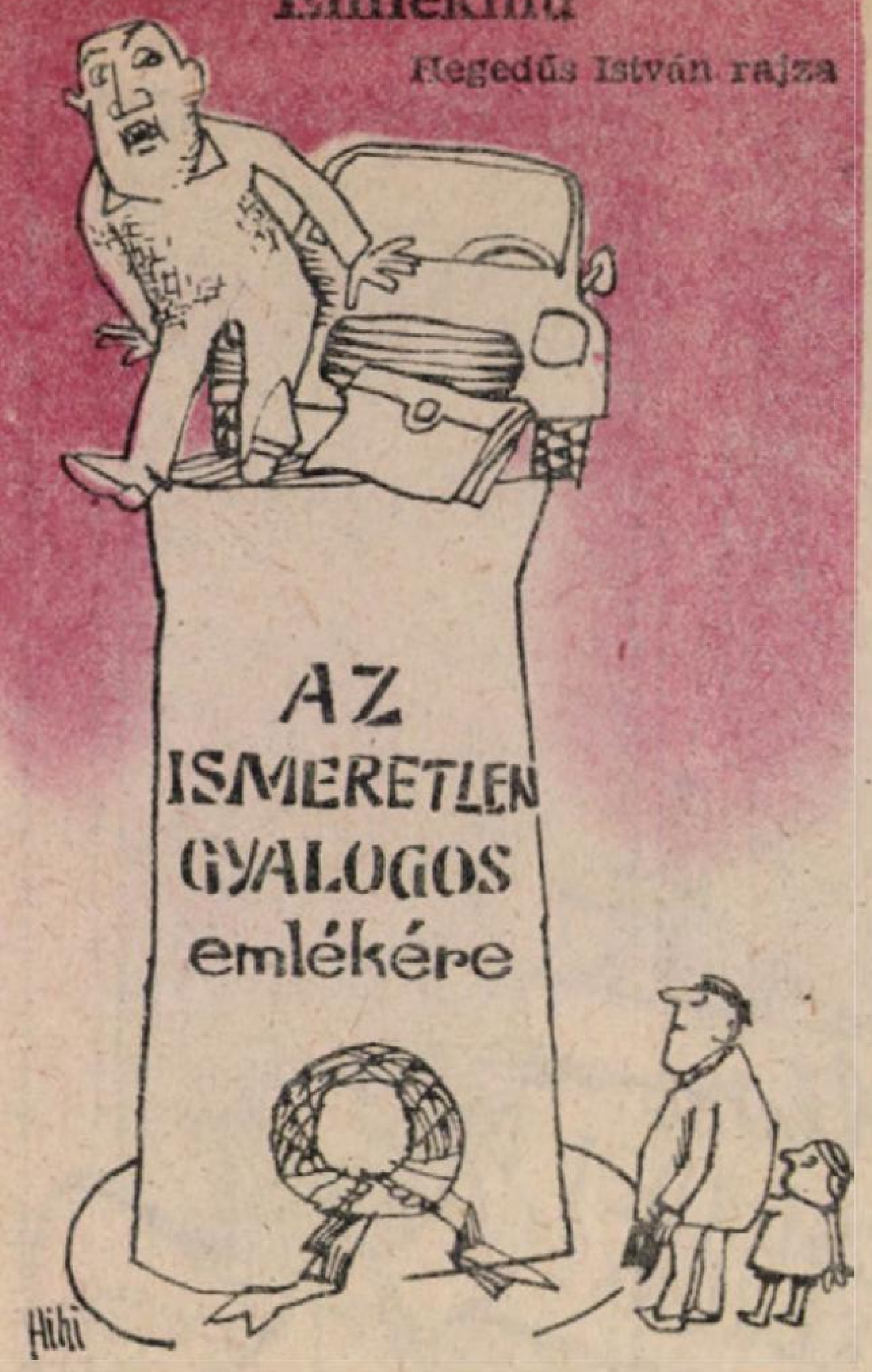
...sírt, sírt, mint egy gyerek, mint egy árva gyerek, a zene felerősödött, aztán megjelent a „Vége" felirat. Meghatottan álltam fel, körülöttem többen sírtak. A szomszédom megjegyezte:

– Kár, hogy vége... Még megmutathatták volna a konyhát is.

Mikes György

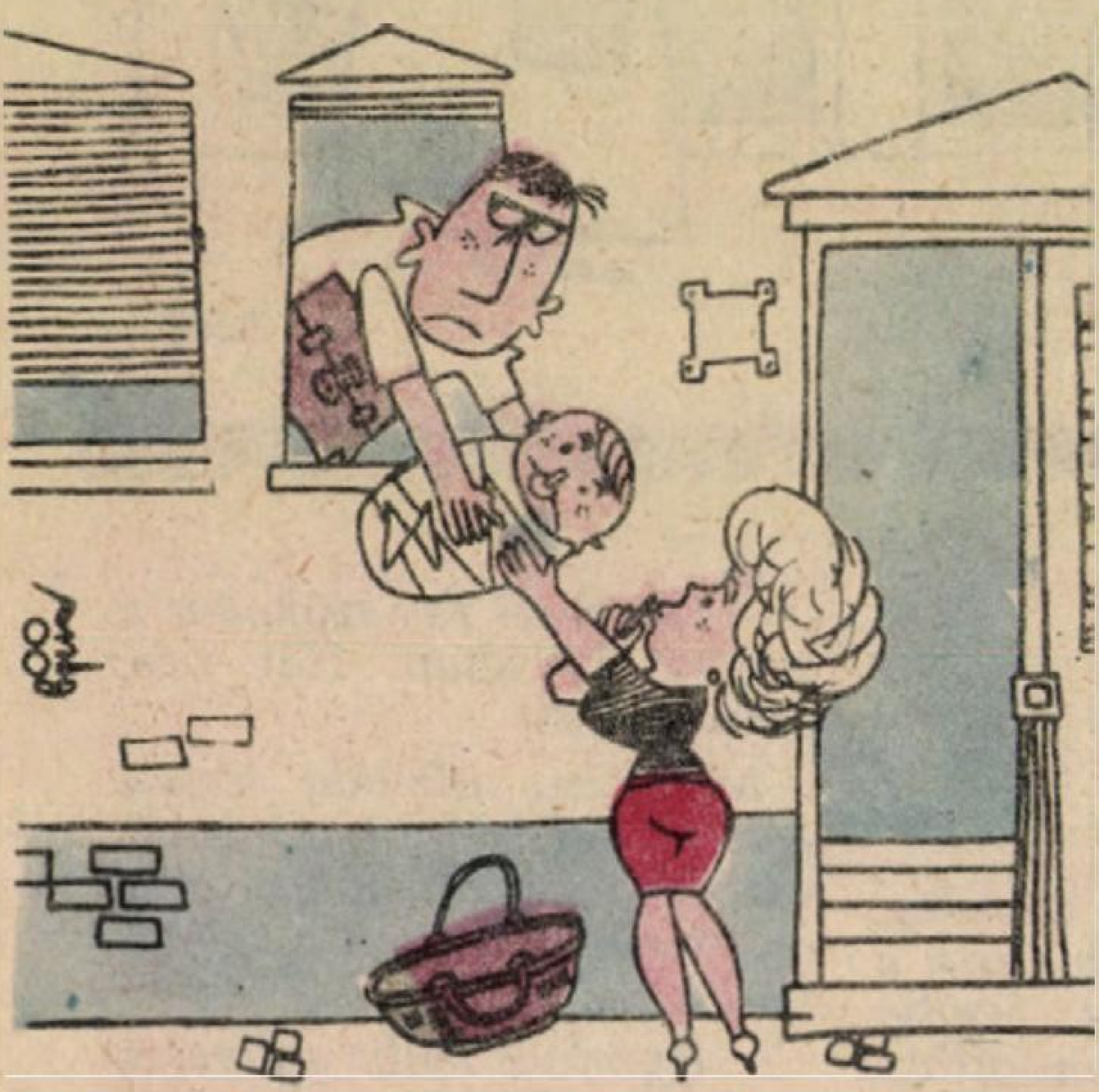
Emlékmű

Hegedűs István rajza

Beköltözik az albérlő házaspár

Balázs-Piri Balázs rajza

LEVÉL a kontárkodásról

Tisztelt Uram!

Zseniális ötlettel bizonyította be, hogyan is lehet legjobban összekötni a közérdeket a magánérdekkel.

A lakását kellett festetnie. Az állami bérház illetékes kezelője közölte önnel: nem megy még olyan jól nekünk, hogy a lakások festését is közpénzből el tudjuk végeztetni. Ön ebbe nem nyugodott bele, nem vette tudomásul a hivatalos döntést, és tiltakozása a már fentebb említett zseniális ötletet sugallta önnek.

Még aznap délután, fejrantkor, megjelent ön a Központi Műhely kapujában és megvárta ott a hazafelé tartó szobafestőket. Nálunk, hála a demokráciának, könnyen megy az ismerkedés és teljes a bizalom egymás iránt. Rövid félórás eszmecsere után, igen barátságos légkörben, az ön elismert rábeszélőképességének hatására — létrejött a megállapodás. A két derék szobafestő szaktárs megértette nyomós érveit: nagylányának most volt az esküvője, öt nap múlva érkeznek vissza a nászútjukról, önöknél laknak majd, ezért soronkívüli gyors munkára volna szüksége stb. Ön szépen beszélt, s olyan szívhezszólóan könyörgött, hogy a két szaki könnyeit törölte a meghatottságtól. Egymásra néztek, együttérzésükről biztosították önt és vállalták, hogy kivesznek két nap szabadságot és ezer kemény forintokért kifestik az ön kissé kopott, de különben gazdagon berendezett lakását.

A két kitűnő szakember haladéktalanul eleget is tett vállalt kötelezettségének: lakása ragyog, mintája modern, a munka elsőrendű. Jöhetnek a fiatalok! De nemcsak azért kell dicsérnem a két szakit, hanem főleg azért, mert a festéshez szükséges összes nyersanyagot a saját pénzükön, a háztartási boltban vásárolták meg, nem pedig a Központi Műhelyből vételezték ki a társadalmi tulajdon terhére, ahogyan ez

manapság gyakran szokásos.

Minden a legnagyobb rendben bonyolódott le. Amikor azonban a festő kartársak a nagyon jól végzett munkájukért a megállapodás szerinti ezer forintot igényelték, felébredt önben a lelkiismeret: egy, a népi demokráciához hűséges állampolgár kontárokat nem támogathat. Sajnálattal közölte tehát a két meghökkent szakival, hogy nem fizet.

E felfogásában teljesen osztozom. A kontárkodást valóban nem szabad támogatni. A két szaki azonban nagyon fel van háborodva. Mindketten azt panaszolják, hogy ön beugratta őket, s nem elég, hogy nem fizet, de még feljelentéssel is fenyegetőzik, holott szívük szerint ők citálnák önt nagy lelkesedéssel a bíróság elé, ha nem tartanának a vállalati fegyelmitől és a kontárkodás vádjától.

Elítélem a két szaki cinikus nézetét s annyira egyetértek önnel, hogy zseniális módszerét ezennel átadom a nyilvánosságnak. Hadd harcoljanak a szélesebb néptömegek is a fusizás, a kontárkodás ellen!

Bízom az akció sikerében. Lelki szemeimmel máris látom, amint Pest-Buda lakói az ön példájára mindennap délután, fejrantkor, megjelennek a Központi Műhely kapujában, megegyeznek árban és minőségben a hazafelé siető dolgozókkal és a munka elvégzése után nem fizetnek egy huncut fityinget sem.

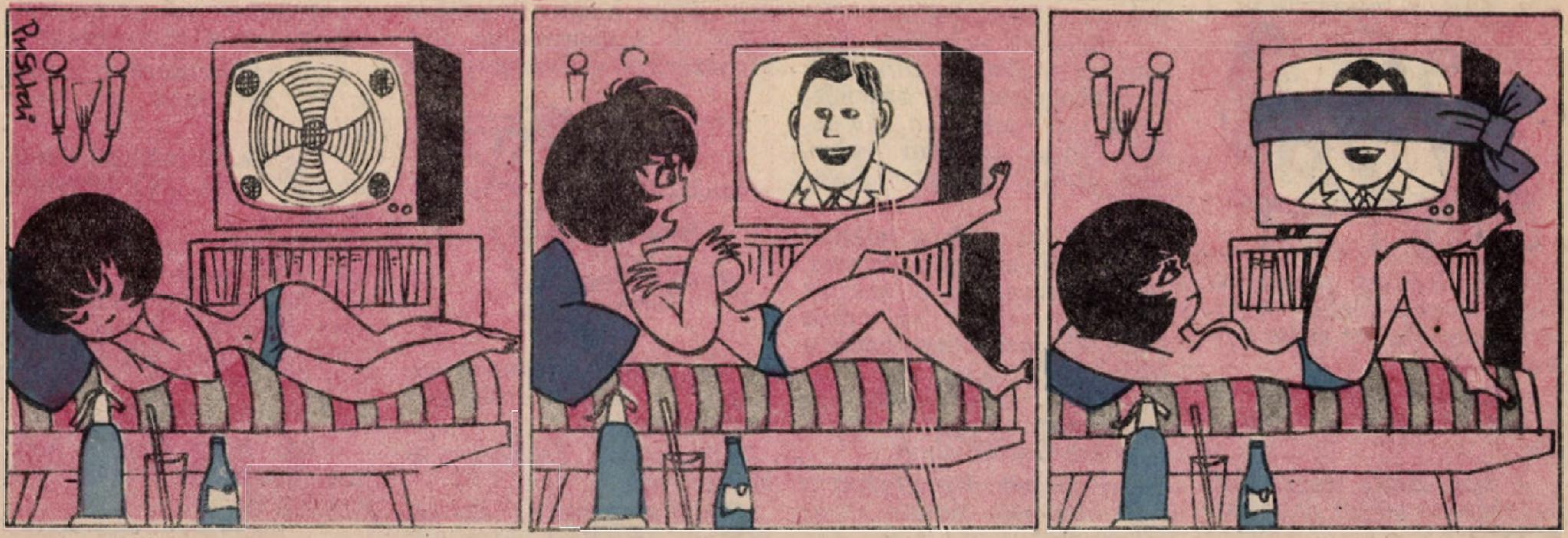
Mire a szakik észbekapnának, minden lakást ki lehetne velük festetni, új parkettákat lerakatni, a központi fűtéseket rendbehozatni, a csordogáló vízvezetékeket megjavíttatni. Nem kerülne pénzébe sem az államnak, sem a lakóknak és egyszeriben véget vetnénk a fusizásnak, a kontárkodásnak is.

Talán megszűnnének még a házkezelőségek is.

Földes György

Pusztai Pál rajza

Jucika és a televízió

Tartásdíj

Jancsi és Juci hat esztendeig a legboldogabb házaspár volt Pesten. Aztán még boldogabban elváltak. Az a bizonyos *„azért a legjobb barátok maradunk”* viszony alakult ki a válás után. Juci számára megszépítette a magányt, hogy az egyezség szerint ő kapta a lakást, az autót és a tartásdíjat. Két furfangos ügyvéd fogalmazta a bíróság által is megerősített megállapodást. Az ex-férjnek nem maradt más, mint a becsülete, de azt azért kikötötte: érvénytelen a tartásdíj, ha az asszony erkölcstelen életmódot folytat vagy ha újból férjhez megy.

Múltak a hónapok, és az elvált házastársak buzgón követték a „jó barátok maradunk” elvét. Néha beültek egy eszpresszóba és a férj rendszerint személyesen vitte fel a volt felesége lakására a tartásdíjat.

— Olvasd meg — mondotta ilyenkor elegánsan —, tévedni emberi dolog...

— Csak nem képzeled — felelte ilyenkor az asszony, és hanyagul a szekrénybe dobta a pénzt. (Aztán, ha a férj elment, gondosan megszámolta.)

Egyszer nagyon későn vitte fel a tartásdíjat a feleségének. Az asszony konyakot és feketét tett az asztalra... Odakünn tombolt a nyári éjszaka, és akár csak a ponyvaregényekben, sütött a hold, és virágillat áradt be az ablakon.

— Senki sem tud olyan jó feketét főzni, mint te — áradozott Jancsi, és gyengéden megsimogatta Jucit.

— Ó, ma nem is sikerült olyan jól...

A konyak fogyott. Jancsi hangja egyre mélyebb, egyre duruzsolóbb lett. A levegő átforrósodott, majd Jancsi hirtelen átkarolta az asszonyt, aki tűrte. Megcsókolta. Tűrte. Ekkor valamit súgott a fülébe.

— Hogy képzeled?! — pattant fel az asszony. — Gondolj a megállapodásunkra! Azt akarod, hogy elveszítsem a tartásdíjat?

Jancsi meghökkent, de nem csüggedt. Hónapokon keresztül ostromolta a feleségét: először csak kis ajándékokkal, aztán nagy ajándékokkal, közben udvarolt, úgy, mint annak idején, hat évvel ezelőtt, és kis híja, hogy verset nem írt hozzá. Az ostrom azonban eredménytelen maradt. Ekkor Jancsi — más nem jutott már az eszébe: — megkérte a felesége kezét.

Az asszony kétségbeesetten tiltakozott:

— Be akarsz ugratni? Hiszen, ha férjhez megyek, azonnal elveszítem a tartásdíjat..

És még azon a héten összeházasodtak.

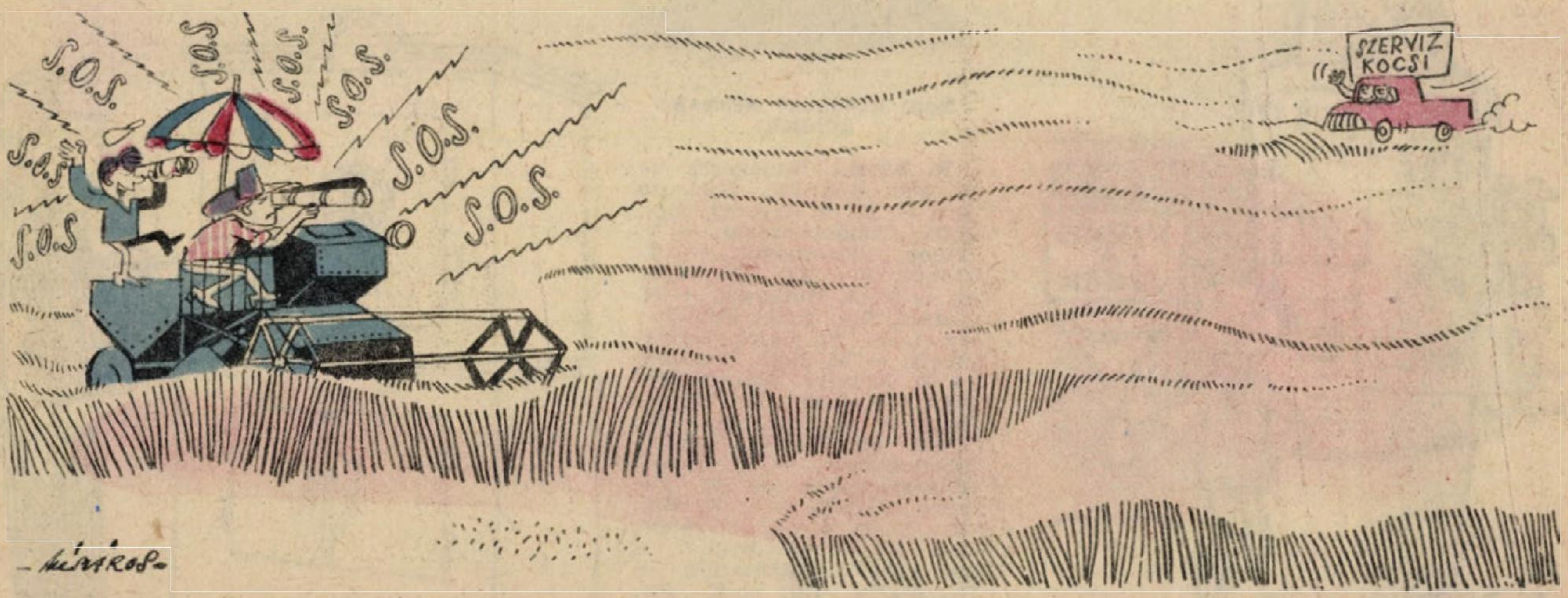
Stella Adorján

Fülöp György rajza

Aratás idején

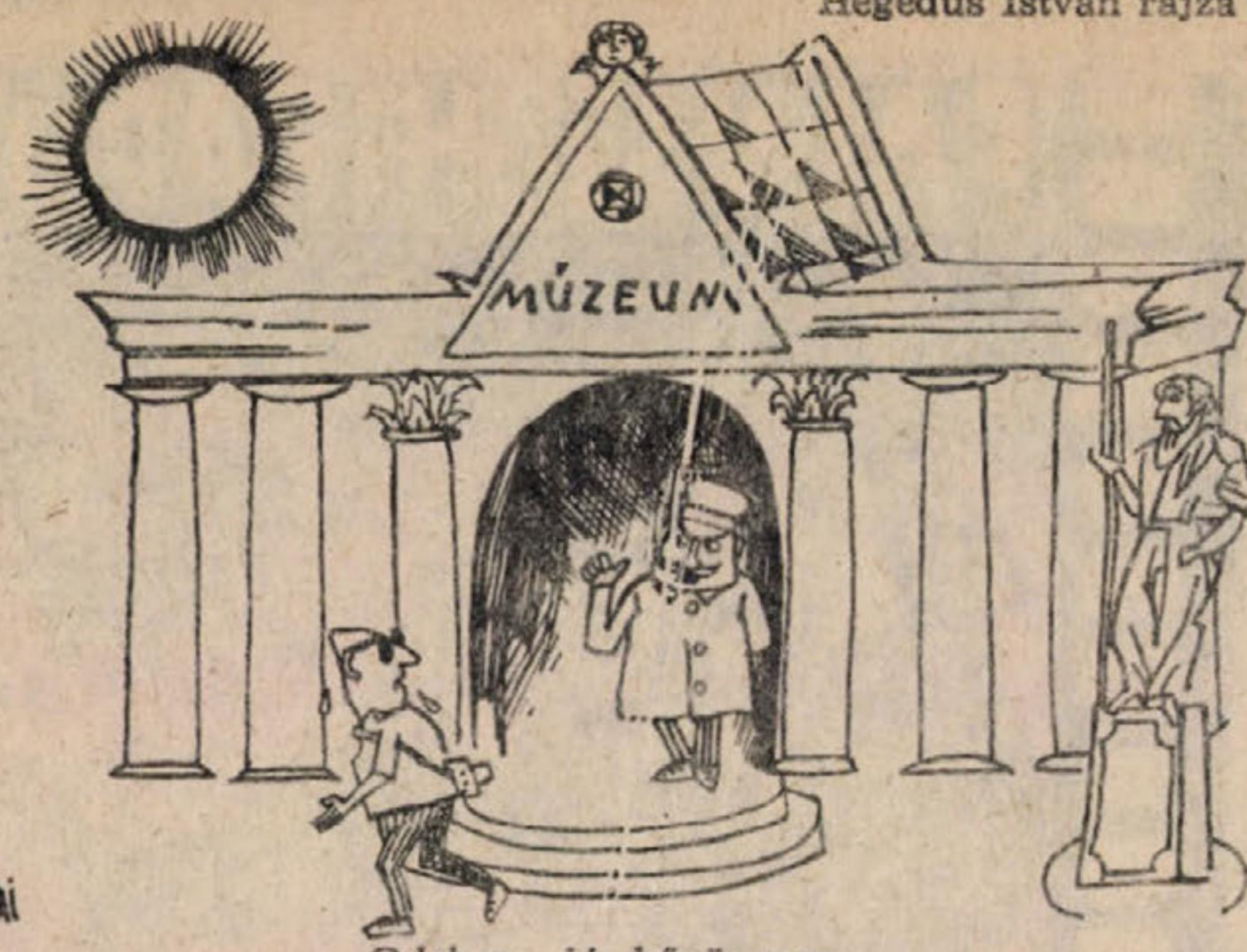
Mészáros András rajza

— Hurrá! Mégiscsak felfedeztek!

Invitálás

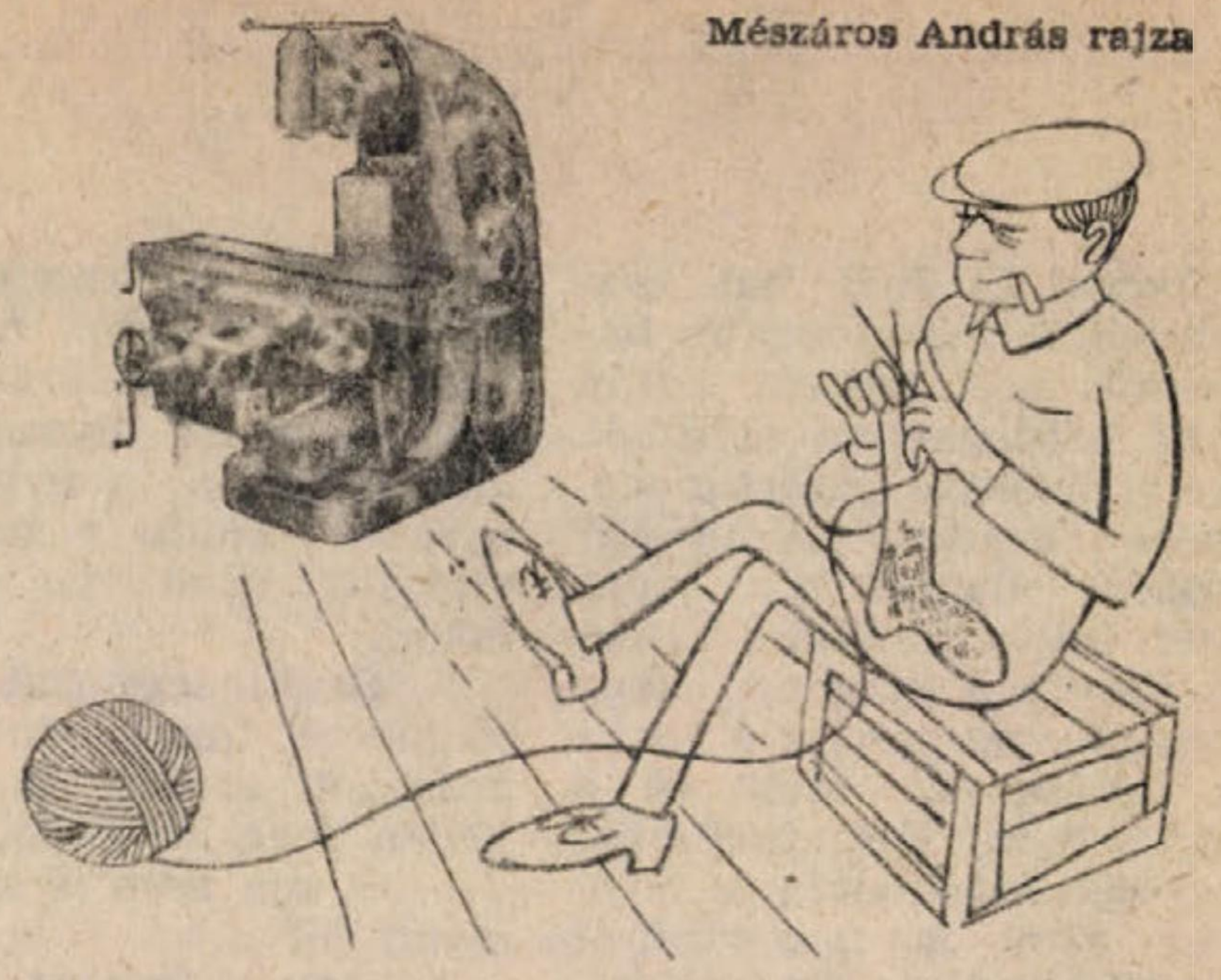
Hegedűs István rajza

Odabenn jó hűvös van...

ANYAGHIÁNY

Mészáros András rajza

Garantált záptojások

A géniusznak kijáró tisztelettel olvastam azt a hírt, hogy az angol élelmiszernagykereskedők köszönetet mondtak a Fasiszták Brit Szövetségének (British Union of Fascists), mivel a különféle botrányos fasiszta gyűlések alkalmával a kereskedők el tudták adni minden romlott paradicsomukat, gyümölcsüket, záptojásukat, sőt egyes különösen izzó hangulatú gyűlések alkalmával áruhiány lépett fel. Amikor egyszer például Sir Oswald Mosley angol fasiszta vezér gépkocsiját a felháborodott tömeg emberi fogyasztásra alkalmatlan paradicsomokkal és tojásokkal árasztotta el, a környező élelmiszerüzletek egész elfekvő és elromló árukészlete kiürült. Akik később jöttek, üres kezekkel távoztak.

Ez az érdekes jelenség nemcsak azt bizonyítja, hogy a fasizmus csak erre jó, hanem elsősorban a kereskedelem létfontossága mellett döntő érv. Gondoljuk meg mitévő lenne egy antifasiszta egyén egy Mosley-gyűlésen, ha még egy fia záptojás sem állna rendelkezésére, hogy kifejezze politikai rosszallását. A jól megszervezett áruellátás azonban segítségére siet, a tüntetőnek bőséges választék áll rendelkezésére, szinte dúskálhat a romlottnál romlottabb paradicsomok, a zápabbnál zápabb tojások s más feloszlóféleségek között. A tapasztalat szerint a brit vevő bizalma már csak azért is rendíthetetlen, mert a kereskedő garantálja az áru romlottságát, s ha valamelyik paradicsomról vagy tojásról kiderül, hogy friss, meg kell reklamálni, s a meg nem felelő árut kicserélik romlottra.

Komoly fejlődés ez az értékesítés arcvonalán. Az élelmiszerkereskedelemben mindig gondot okoz az áru romlandósága, rövid élettartama. Ha elromlik, ki kell dobni a szemétbe. A politikai szemét hasznosításával viszont el lehet kerülni az anyagi veszteséget. Az angliai példa azt mutatja, hogy nincs eladhatatlan áru, csak politikai feszültség kell hozzá. Egy kis antagonisztikus ellentét, s már nem hiába romlik az áru a kereskedő nyakára. Sőt, ha a Fasiszták Brit Uniója továbbra is tevékenykedik, vagy ha a görög királyné gyakrabban jár Londonba, a kereslet megnövekszik, s az is előfordulhat, hogy az élelmiszerromlás folyamatában megnyilvánuló spontaneitás már nem elégíti ki a politikai szükségleteket. Ebben az esetben napirendre kerülhet a paradicsomnak és a tojásnak tüntetőképessé tétele a fejlettebb, nagyüzemi módszerek kifejlesztésével. Ugyanez vonatkozik különben a csúzliba való kavicsra, a tüntető táblák fa-, papír- és festékanyagára, barikád-téglákra stb.

Mivel bízni kell az emberek fejlődésében, a fasiszták esetleges megtérése se érje készületlenül a brit kereskedelmet. Azt ajánlom, hogy tartsanak készenlétben megtépni való köntöst, és fejre való hamut. Erre már csak azért is szükség van, mert számítani lehet a romlott áruk keresletének erős visszaesésére. Előfordulhat, hogy a vevő ezekkel a szavakkal viszi vissza a záptojást:

— Bocsánat, én nem tüntetni szeretnék, hanem vacsorázni.

Feleki László

30 fok árnyékban

Schwott Lajos rajza

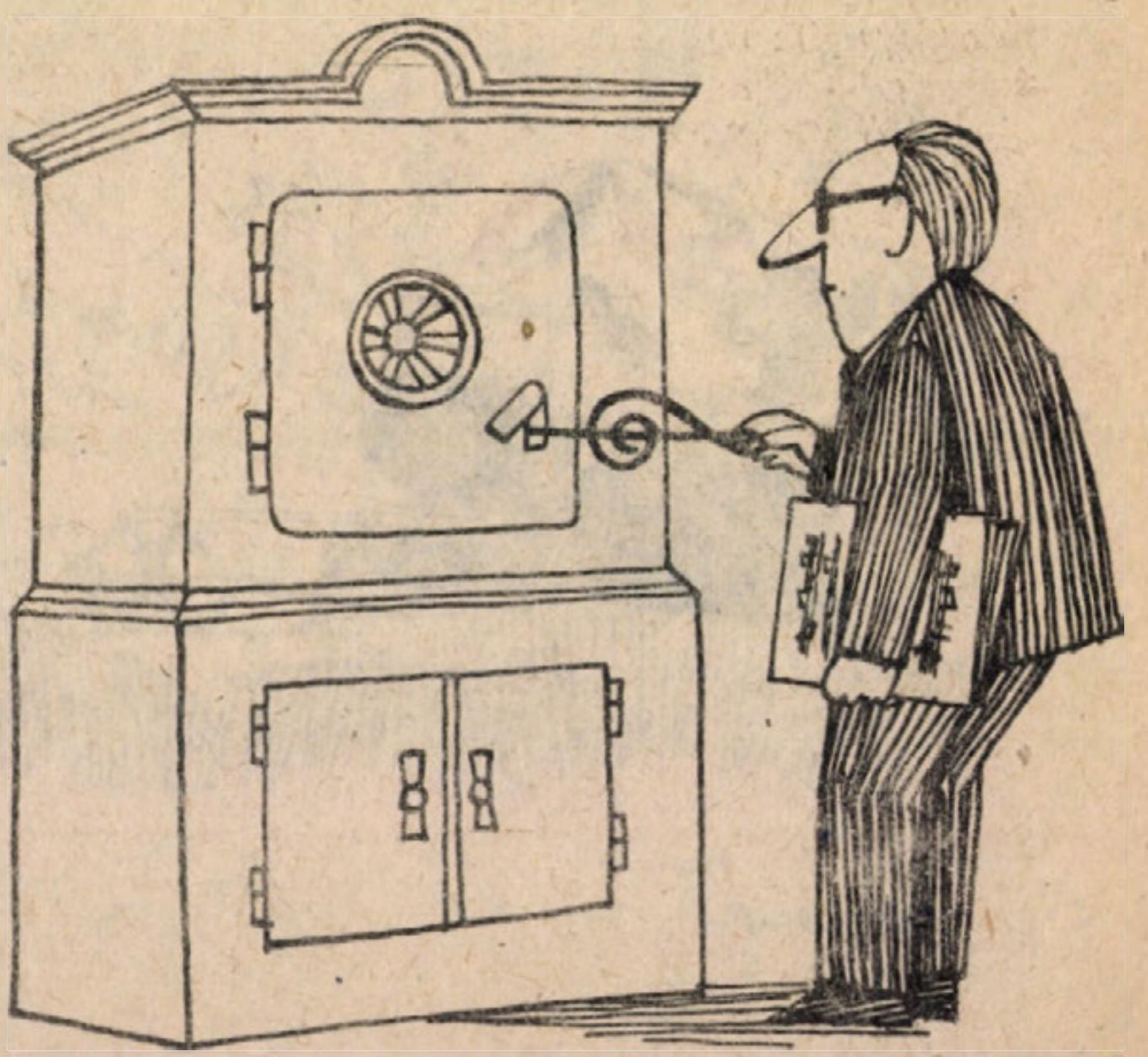

Nem közölhető kéziratot küldtek:

K. László, Budakeszi. — K. Pál, Bp., VII., Múzeum krt. — K. H. György, Bp., XIII., Toborzó udvar. — O. Tibor, Vértesboglár. — T. Gábor, Bp., XI., Tas vezér u. — M. S. Budapest. — H. József, Bp., XIII., Petneházy u. — N. Lajos, Galgahévíz. — M. Edit, Budaörs. — F. Károly, Székesfehérvár. — T. Imre, Sátoraljaújhely. — P. Ede, Bp., IX., Üllői út. — S. Nándor, Martonvásár. — H. János, Füzesgyarmat. — F. Ferenc, Cegléd. — E. R. Bp., X., Duda u. — P. János, Bp., XI., Hamzsabégi u. — B. László, Salgótarján. — K. Mária, Bp. — K. Ica, Mohács — O. Ferencné, Szeged. — B. János, Cinkota. — D. Bertalanné, Bp.

A slágerszerző

Kaján Tibor rajza

ELÉGIA

Megállok az utcán,
Szemem tele könnyel,
Idősebb lettem
Egy új telefonkönyvvel.

A fülkéből eltűnt
Az a rongyos, régi,
Nem földi tünemény,
Ez már szinte „égi".

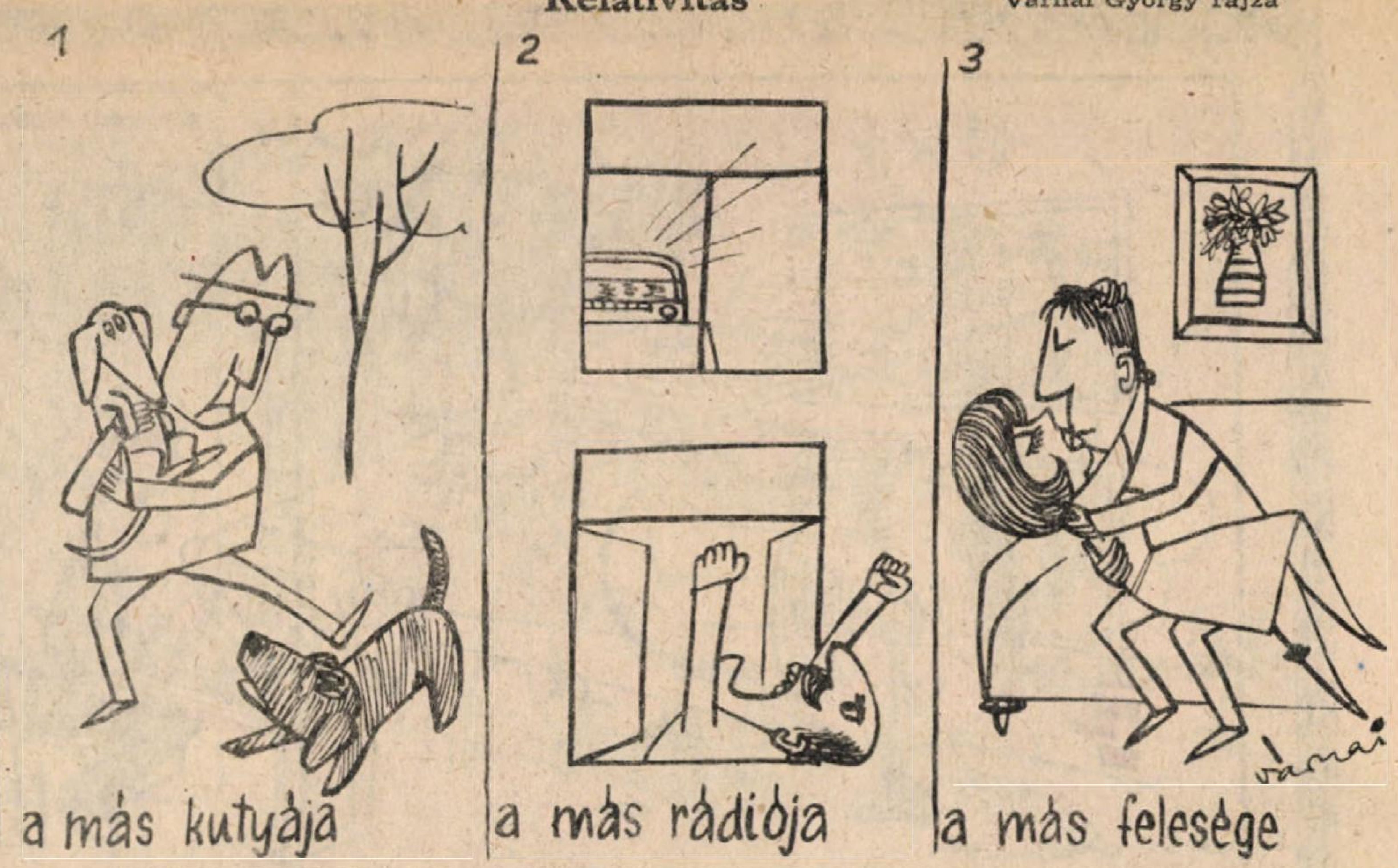
Oldalai tiszták,
Nem tépett, nem ázott,
A lapjain senki
Még nem szalonnázott.

Oly szép vagy és üde,
Mint virág a réten,
Milyen leszel vajon
Már a jövő héten?!

Galambos Szilveszter

Relativitás

Várnai György rajza

SZÍNHÁZ és VIDÉKE

Vita a próbán

Kazimir Károly, a Jókai Színház friss tehetségű főrendezője néhány évvel ezelőtt a Vígszínház tagja volt, ahol valamelyik színdarab emlékpróbáján a tekintélyes, régi művész nem értett egyet a fiatal rendező elgondolásával, amiből kifolyólag hosszú, szenvedélyes vita keletkezett köztük a színpadon.

A tekintélyes, régi színész, múltjára, sikereire hivatkozva igyekezett felülkerekedni a szóharcban, a rendező azonban szilárdan ragaszkodott a felfogásához; türelmesen, logikus érvekkel akarta meggyőzni a hírneves színészt, aki fokozatosan elveszítette nyugalmát, és egyre ingerültebben, egyre hangosabban replikázott, végül magából kikelve kiáltotta: — Nincs igaza, kérem! És velem szemben önnek soha nem lehet igaza! Vegye tudomásul, hogy ebben a színházban én vagyok az atyaúristen!

Tudomásul veszem — felelte higgadtan Kazimir. — De én ateista vagyok.

Intelem

Keleti László, a népszerű komikus színész, valaha szeretett lumpolni. Gyakran előfordult, hogy csak a hajnali órákban került haza a mulatozásból. A házfelügyelő, kapunyitáskor nem egyszer intette, hogy jóra való fiatalember nem tölti ilyen sűrűn házon kívül az éjszakát; egyszer pedig így szólott az ifjú művészhez:

— Arra legyen elkészülve, Keleti úr, ha nem hagyja abba ezt a züllött életfelfogását, sose lesz magából Blaháné.

A gyermek és a modell

Pentelei Molnár Jánost, az első világháborút megelőző évek hírneves kiállító művészét hosszú ideig elkerülte a siker és a sikerrel járó anyagi biztonság.

Kezdő korában, feleségével és két gyermekével, szoba-konyhás, szegényes lakásban szűkölködött. A család leginkább a konyhában tartózkodott, Pentelei Molnár pedig a világosabb szobában festette később igen kapós csendéleteit.

Pentelei kedvenc témái voltak: a tányérra készített paprikás szalonna, sonkaszeletek kenyérrel, valamint a formás tálakra helyezett szép, egészséges gyümölcsök. A gyermekek alig várták, hogy apjuk befejezze a munkába vett képet, mert rendszerint a hangulatos csendéleti modellje volt az ebédjük, vagy a vacsorájuk. Ezért történt, hogy mikor egy kivételes alkalommal, Pentelei Molnár behívta a szobába a nagyobbik leánykáját és festeni kezdte, a húgocska sírva szaladt az anyjához:

— Apu képet csinál Klárikáról, biztosan azt akarja, hogy megegyük!...

Drága vacsora

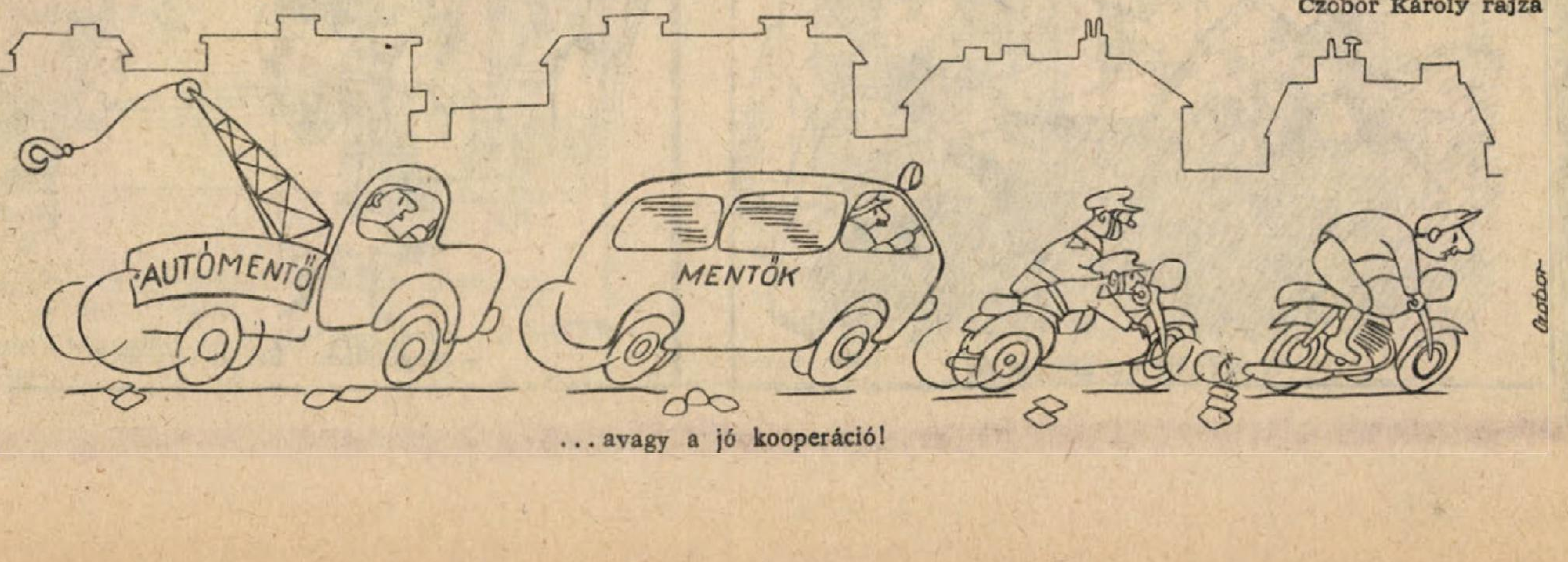
Játszott a régi Nagy Endre Kabaréban egy Máhr Nándor nevű színész; leginkább Tisza István maszkjában jelent meg a színen, akit remekül és sokszor kifigurázott. Máhr, rendszeresen az újságírók klubjában az „Otthon"-ban vacsorázott, és egyszer minden átmenet nélkül kimaradt az Otthonból. Mikor Nagy Endre megkérdezte tőle, miért nem jár az újságírók klubjába, ezt felelte:

— Rájöttem, hogy a főpincér a dátumot is hozzáadja a fogyasztott ételek árához, ezért hónap végén sokkal drágább a vacsora az Otthonban, mint hónap elején. Majd elseje körül megint odajárok.

Fellegi István

Vad motoros...

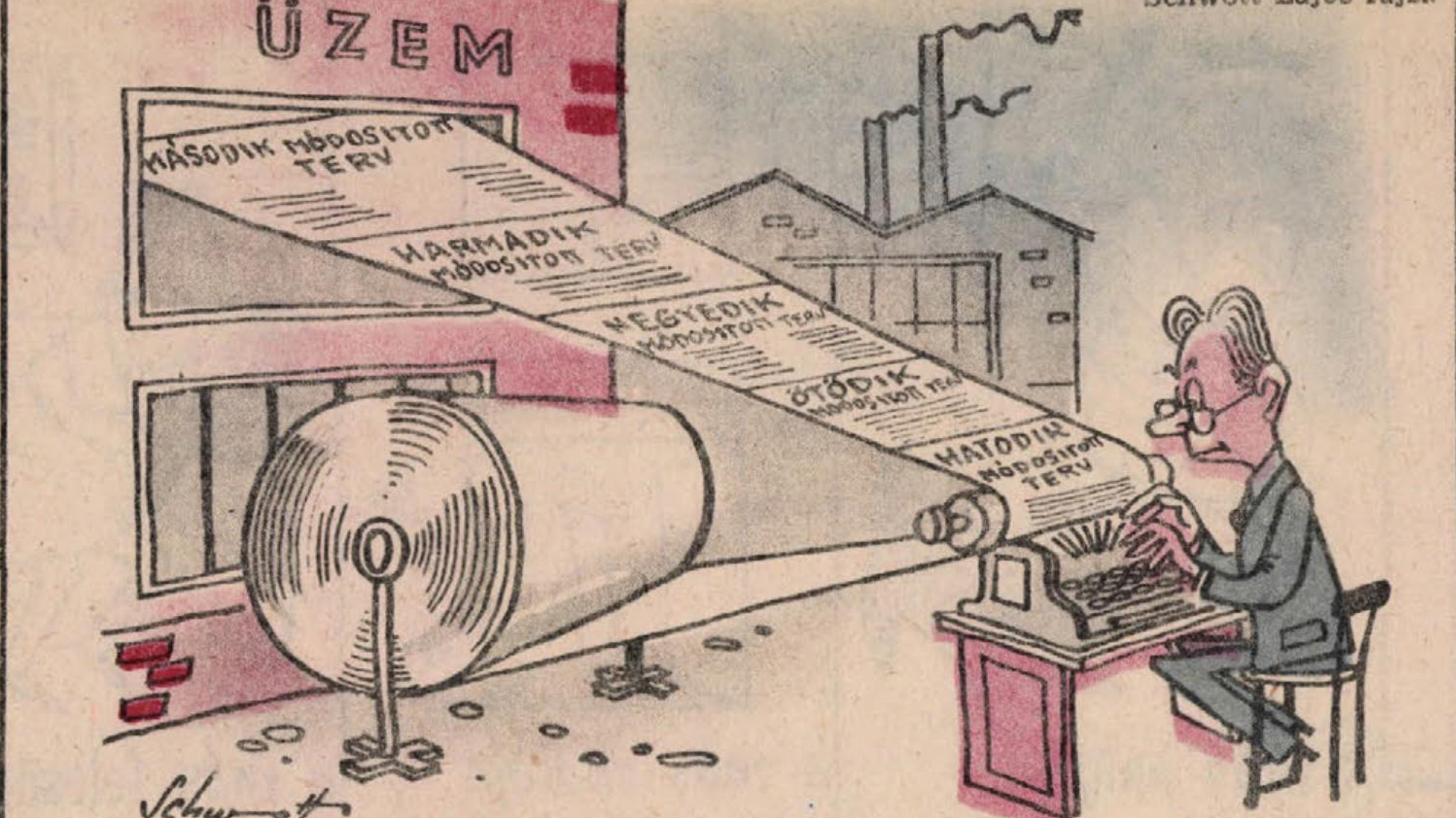
Czobor Károly rajza

...avagy a jó kooperáció!

TERVEZNI AZT TUDUNK!

Schwott Lajos rajza

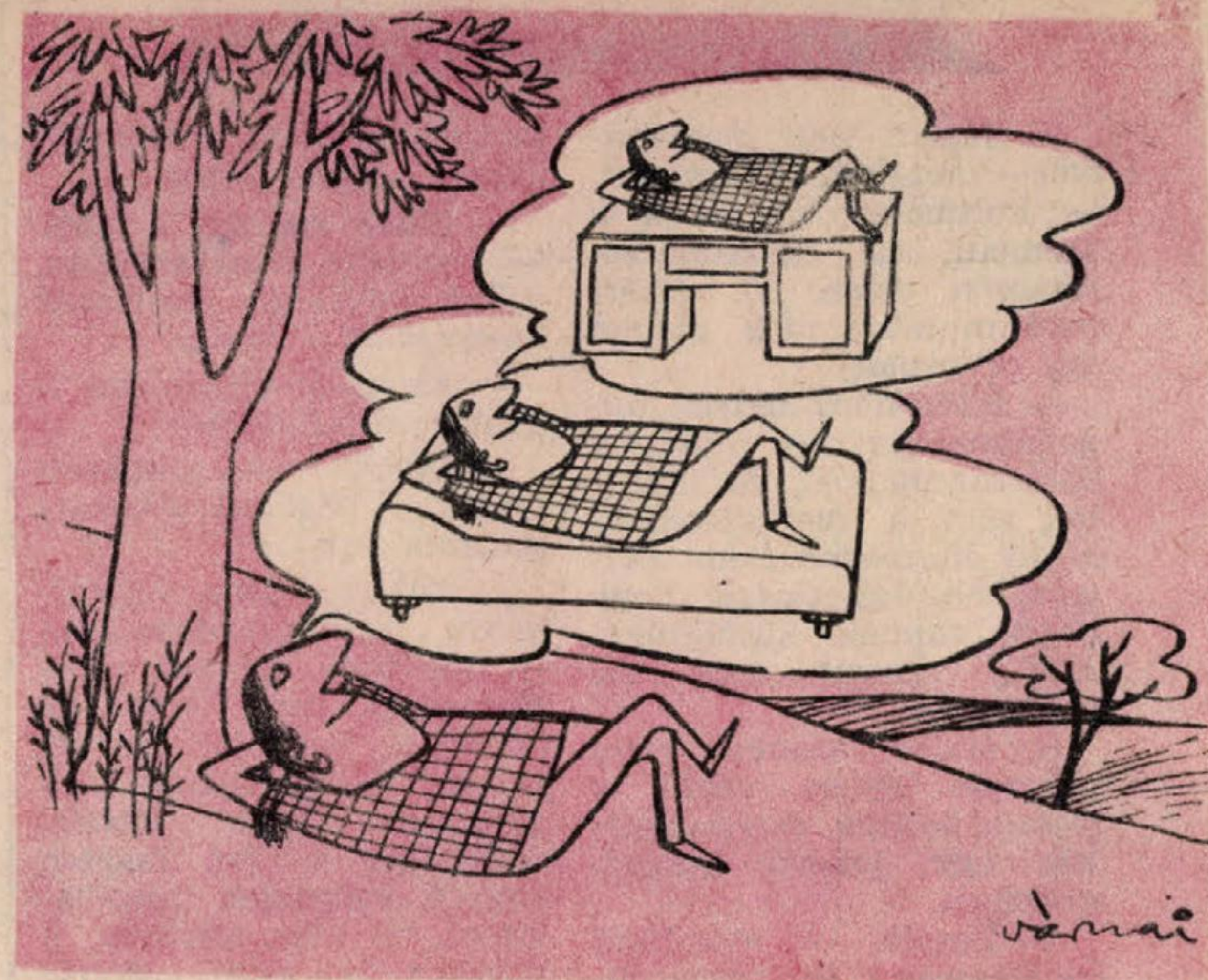
Praktikus megoldás

Vasvári Anna rajza

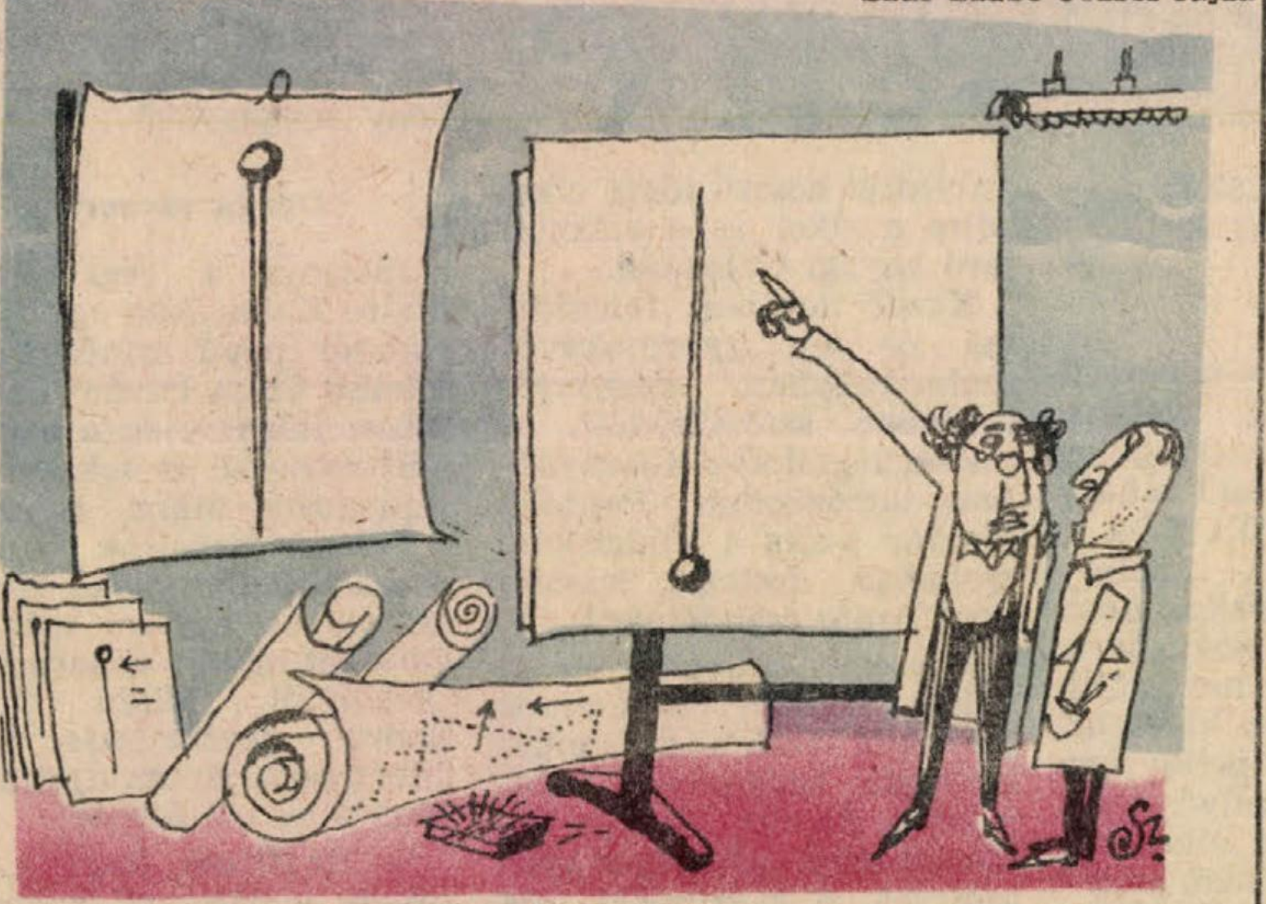
– Nem tudom, mennyi! Most mondjak magának egy tervszámot? . . .

Várnai György rajza

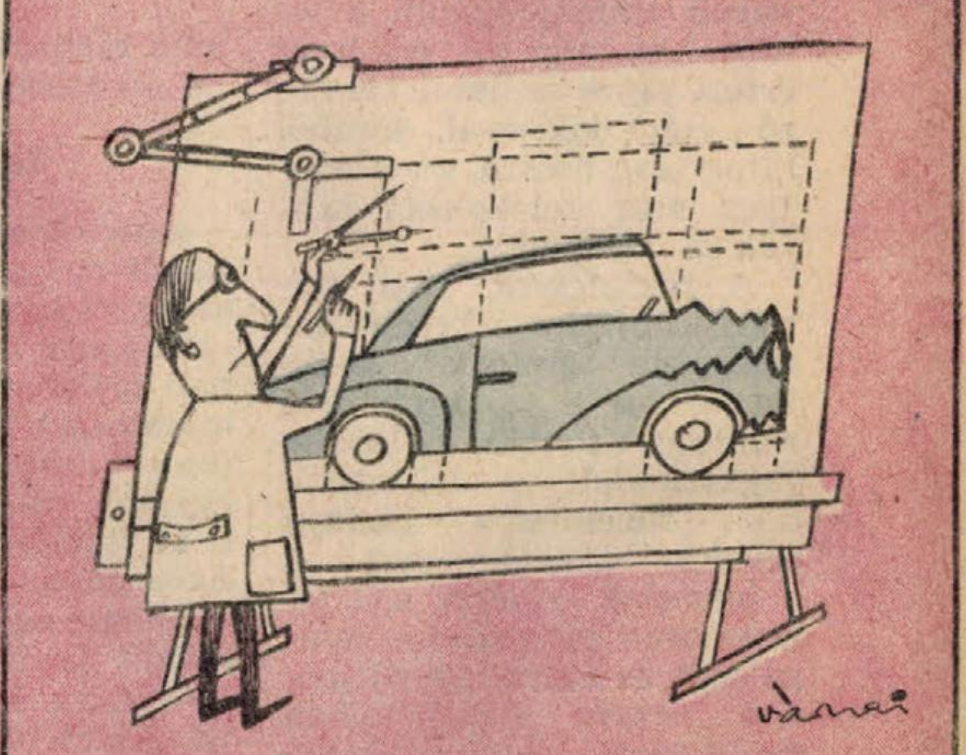
Tervezgetés

Szűr-Szabó József rajza

– Megvan az új típusú gombostű. Felül van a hegye, nem alul . . .

Várnai György rajza

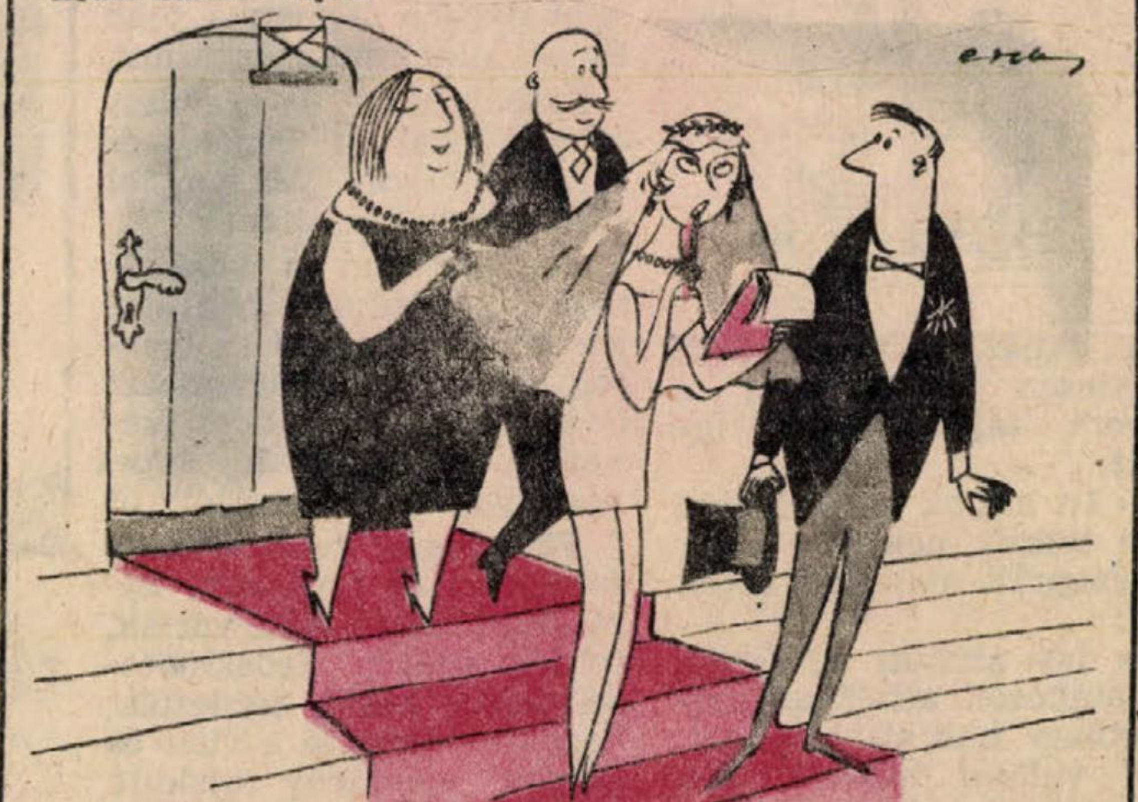
Karosszéria-terv kezdő autósok részére.

Balázs-Piri Balázs rajza

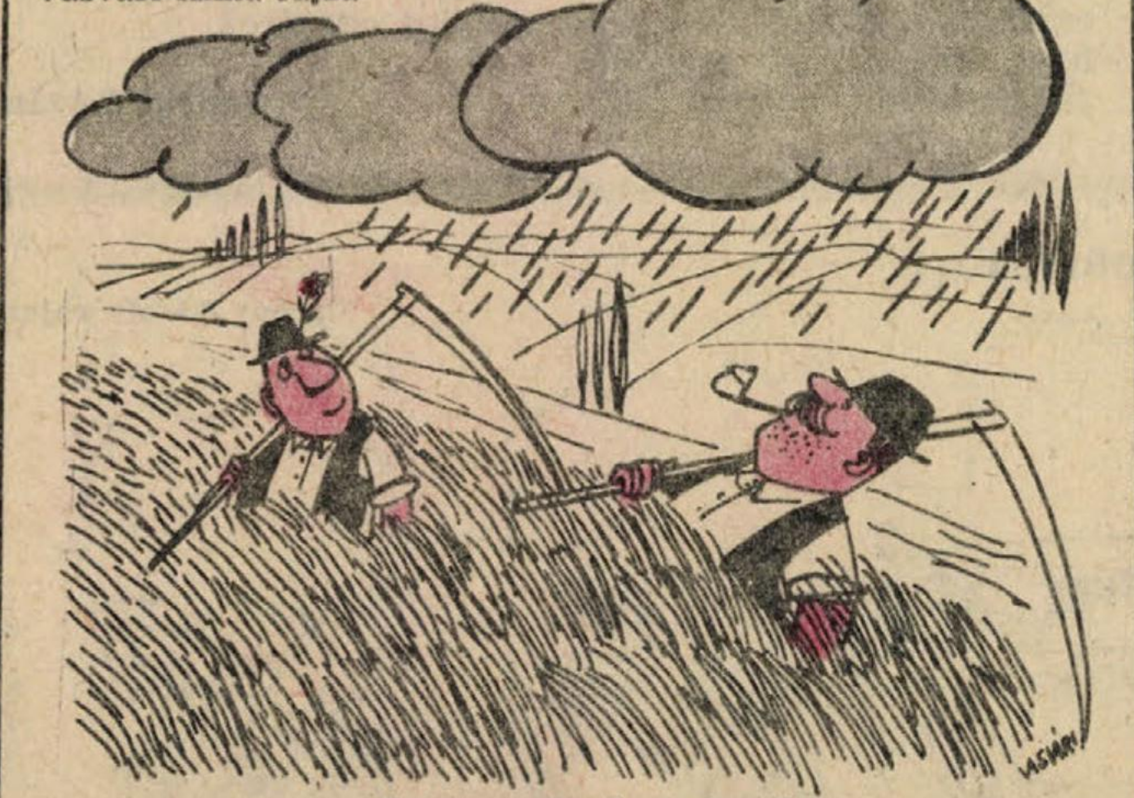
– Maradt még ötszázezer forintom és képtelen vagyok eltervezni.

Erdei Sándor rajza

– Na, ez megvolt! A következő lépés a kocsi . . .

Vasvári Anna rajza

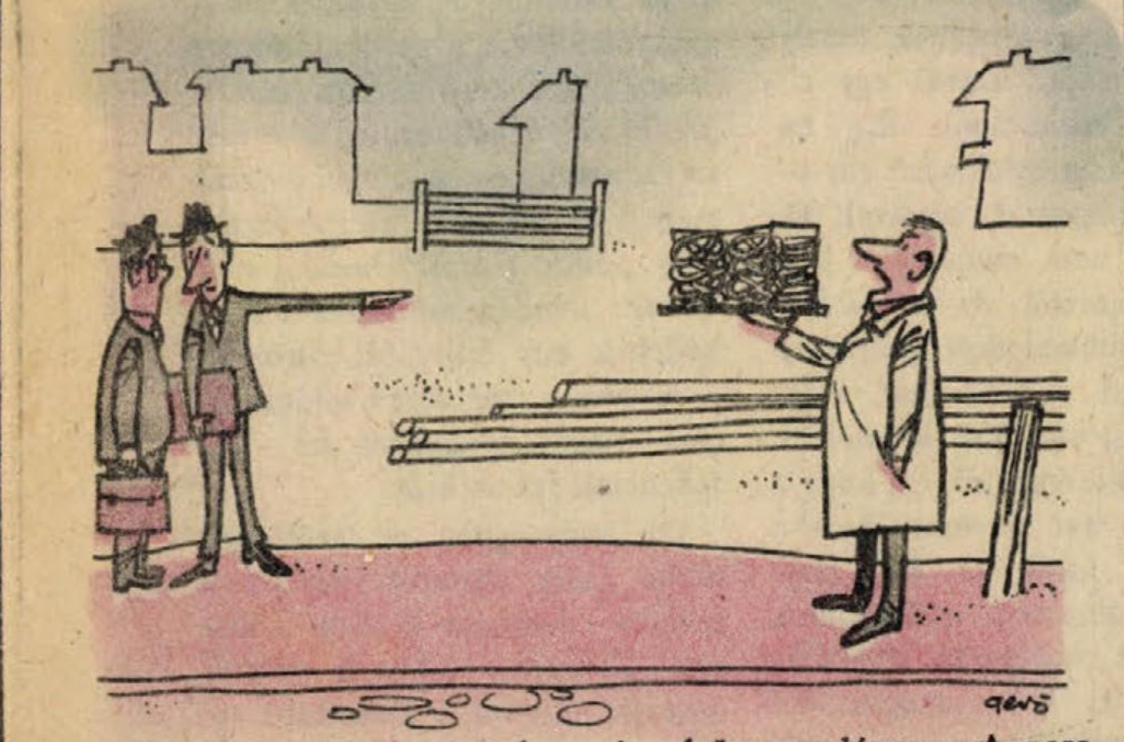
A tervszerű eső aranyat ér.

Erdei Sándor rajza

– Megőrültek?! Ezt ki tervezte?!

Gerő Sándor rajza

– Ide egy mozit terveztünk ez év első negyedére . . . A perces már megvan! . . .

Vasvári Anna rajza

– Kérem, ezen a helyen egy artézi kutat kell fúrnunk! . . .

VIZIT

— Sápadt vagy mostanában — mondták a barátaim. — Feltűnően karikásak a szemeid, és egyáltalában rémesen nézel ki. Miért nem mutatod meg magad egy orvosnak?

— Köszönöm kedves aggodalmatokat — feleltem barátságosan —, de bízzátok rám a szervezetemet. Majd én megnézetem magam, ha úgy érzem, hogy bajok vannak körülöttem. Addig viszont csak ne féltsetek!

Barátaim azonban nem hagytak békén, végül is rajtam ütöttek, és elhurcoltak egy jónevű belgyógyászhoz.

— Tessék — mondtam barátságosan az orvosnak, miközben lehúztam az ingemet — állok rendelkezésére, szimatoljon csak alaposan körül.

A tanár mindenekelőtt hosszasan hallgatózott a szívem táján, majd így szólt:

— Itt hallok valamit, ami nem tetszik nekem.

Rezignált mosollyal feleltem:

— Így szokott ez lenni. Az emberek általában szívesebben hallják meg azt, ahol valami hibáról van szó, mint azt, ahol nincsen semmi baj.

Az orvos csodálkozva nézett rám.

— Nem értem, mire céloz? Zörejeket hallok a balkamra felől.

— És a jobbkamra felől? — szegeztem felé hirtelen a kérdést.

— Ott nem észlelek semmi rendelleneset — válaszolt.

— Áhá — feleltem. — És ha szabad érdeklődnöm, a szívpitvarok körül tapasztal valamit?

— Semmi különöset.

— Lássa be tehát, hogy elfogult — mondtam neki, de igazán nem barátságtalanul. — Mert ugye, mindenről nem szólt volna, ha én nem kérdezem? De a balkamrát, azt bezzeg felemlegette, mert hogy ott felfedezett valamit, ami nem stimmel!

A belgyógyász bambán nézett rám, majd vállat vont, és megkért, hogy feküdjek le, mert a hasamat akarja megtapintani.

— Kissé kemény a mája — mondta szűkszavúan, mikor felültem. Most már bosszantott a dolog.

— És mi a véleménye a gyomrom fekvéséről?

— Miért? — kérdezett vissza. — Valami gyomorpanasza van?

— Sajnos, nem szolgálhatok gyomorpanaszokkal — feleltem gúnyosan. — Elégedjen meg azzal az örömmel, hogy keménynek találta a májamat. A gyomrom, úgy látszik, egészséges — ezt magam vagyok kénytelen megállapítani, ha már, ugyebár, a doktor úr nem akarja konstatálni. És ha szabad megkérnem, szíveskedjék talán szemügyre venni a végtagjaim elhelyezkedését is a törzsemen. Úgy vélem, szabályosan lógnak a jobb és bal oldalamon egyaránt.

Szabályosan — sietett a válasszal a tanár, és mintha valami félelemmel pislogott volna felém.

— Köszönöm a véleményét — hajoltam meg elegánsan. — Csupán az igazság érdekében akartam ezt is tisztázni. Mert nem szeretem, ha egyoldalú képet alkotnak a szervezetemről.

Fölényesen kezet nyújtottam neki és távoztam. Barátaim a kapu előtt vártak, fel-alá sétálva. Érdeklődéssel vettek körül, kérdezték, hogyan zajlott le a vizit és milyen vélemény alakult ki bennem az ismert belgyógyászról?

— Úgy hiszem, nem rossz orvos — feleltem tartózkodóan, hogy meg ne bántsam barátaimat. — Valószínűleg nem rossz orvos, csupán a szemlélete téves, pesszimista. Mindenben a hibát keresi...

Somogyi Pál

fotoficam

Az orvostudomány csípőficamnak nevezi, ha a combcsontfej valamilyen sajnálatos ok következtében eltávolodik a medencecsont ízületi vápájától. Gyógyítása eléggé hosszadalmas és különösen felnőtteknél nem is jár mindig kielégítő eredménnyel. Így olvastam a lexikonban.

Talán kicsit furcsán hangzik, de a csípőficam iránt a képes újságaink keltették fel ennyire az érdeklődésemet. Tudniillik az utóbbi időben jóformán már csak kificamított csípőjű hölgyek mosolyognak az emberre a lapokból. Levetkőzve a sárga földig, vagy felöltözve a legelegánsabb ruhákba, azonban szinte kivétel nélkül ugyanabban az erőltetett ferde testtartással, mintha valamenynyien egy ortopéd divatszalon reklámjai lennének.

(d—th)

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

TEA — CITROMMAL

-Szoktak önök borongós őszi reggelen, vagy aranyló tavaszi alkonyatkor kávéházban citromos teát rendelni? Mert ha igen, akkor száz közül kilencvenkilenc esetben a következő történik:

Jő a pincér a teával, amelynek tetején ott úszkál egy citrompótló tablettánál alig nagyobb, rossz megjelenésű citromszeletke, magostul, héjastul. Ha ezek után nem ment el a kedvem az egésztől, és megpróbálom a citromszeletkét szétpasszírozni, majd a magvakat, valamint a héjcafatokat kihalászni, akkor mérget vehetek rá, hogy a nagymúltú ital tetemes része e műveletek során ki fog lötytyenni az abroszra, nadrágomra, partnernőm vadonatúj pruszlikjára. S hogy a tea mégse lesz sokkal savanyúbb, mint ennek előtte, azt talán mondanom se kell.

Mi volna tehát a megoldás? – kérdezik önök teljes joggal, hisz ha egy bíráló jellegű cikk csupán a hibára mutat rá, legjobb esetben félmunkát végez.

Nos, szerintem két dolgot lehetne csinálni. A kérdéses déligyümölcs levét a vendéglátóipari üzemegység konyhájában sajtolják ki az e célt szolgáló elmés szerkezettel és a citromos teát már elegyként szervírozzák, vagy pedig, s erről álmodni sem merek: minden csészéhez mellékeljenek egy teljes fél citromot, – melyet a kuncsaft a saját belátása szerint használhat fel – és számítsák fel az árát.

De könyörgöm, ne szórjanak többé facér citromszeletkéket a teámba, mert azt ki nem állhatom. Elvégre a tojást is meghámozzák, mielőtt a rántottába teszik.

Legtöbbször.

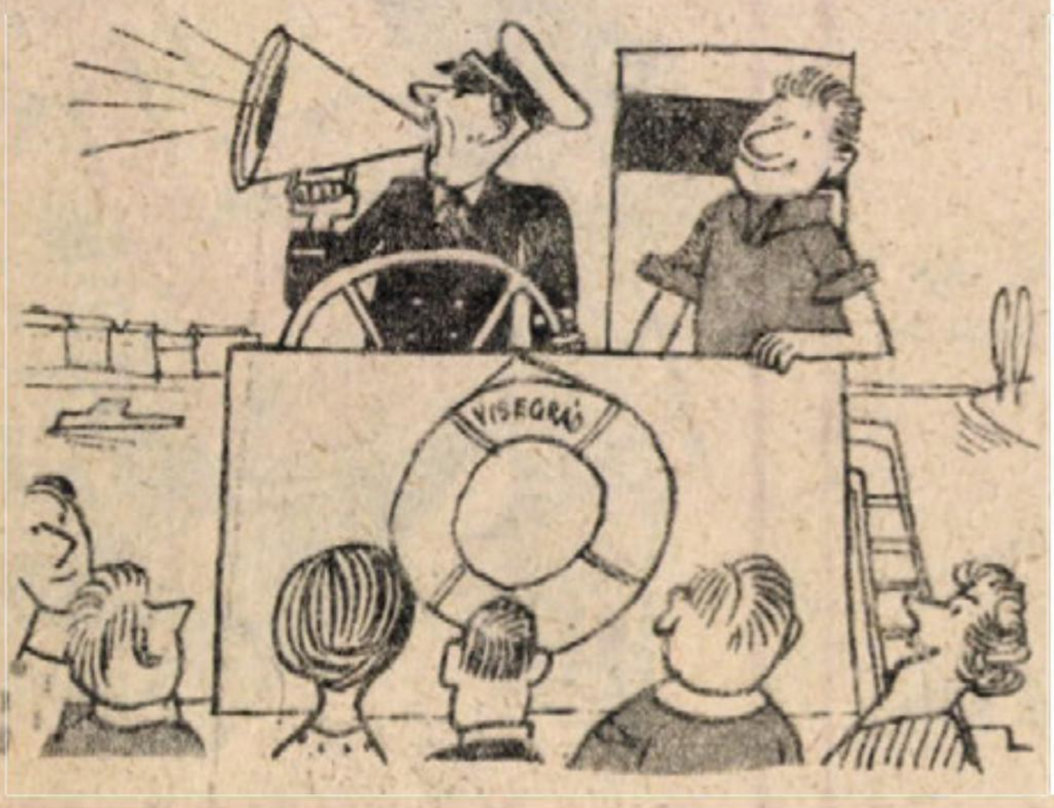
(dalmáth)

Öreg hajó – nem vén hajó

STÍLSZERŰ ERKEZÉS

S. O. S.

– Mindenki a fedélzetre, ultipartner kerestetik!!

— Ön azzal a kéréssel fordult a bizottsághoz, hogy — bár öreg hajó — ne küldjük nyugdíjba, hanem adjunk korának megfelelő, könnyebb beosztást.

— Igen, kérem, mert én még tudnék dolgozni ...

— Úgy döntöttünk, hogy eleget teszünk kérésének. Modern, kényelmes üdülővé fogjuk önt átalakítani.

— Remélem, nem tesznek szárazra?

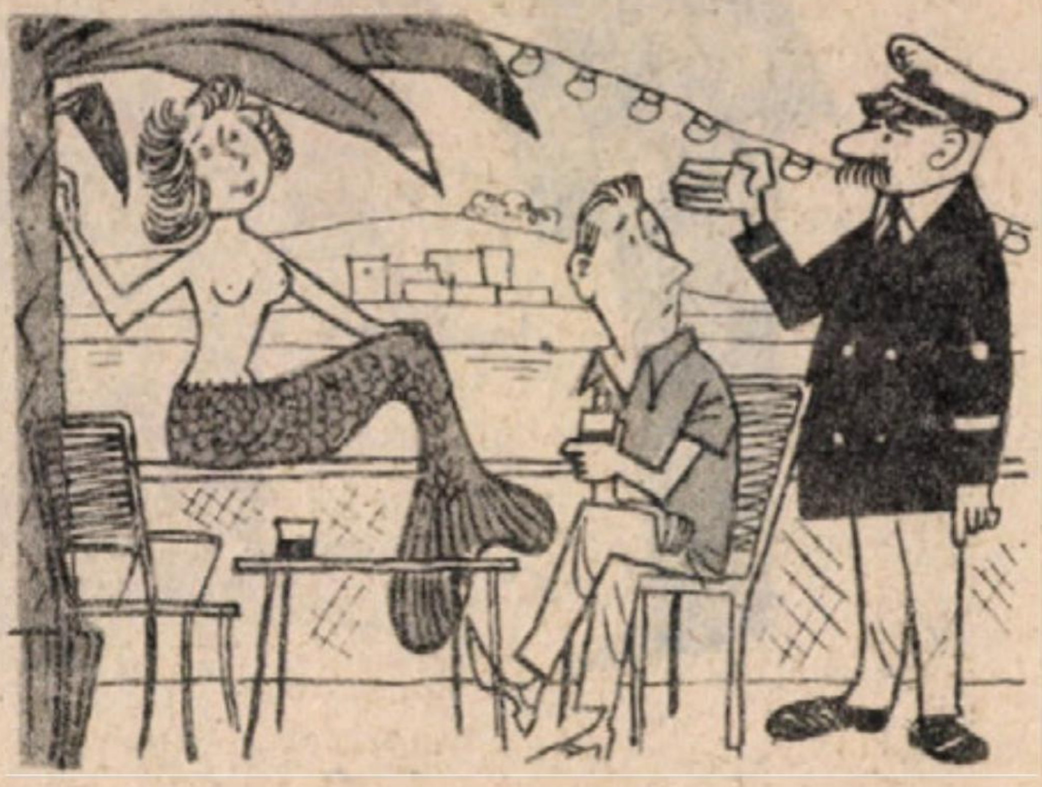
— Hová gondol?! Szolgálati helye, változatlanul — a Duna. Úsznia persze nem kell. Ahogyan Petőfi írta: „Pihen a komp, kikötötték...” Nos, vállalja a feladatot?

— Boldogan. Meglátják, nem csalódnak bennem. A magam részéről minden erőmmel azon leszek ...

* *

És néhány hete — turnusonként százhúsz vendég teljes megelégedésére —, ott teljesít szolgálatot a Dunán, a Margitsziget oldalához simulva, a megszépült, megfiatalodott „Visegrád”, a SZOT pompás üdülőhajója.

RENDNEK MUSZÁJ LENNI

– Sajnálom, csak beutalt tartózkodhat a hajón!

IGÉNYES

– Ebből főzzön nekem estére halászlét!
– Türelem, előbb kirántom!

(Gerő—Kürti riportja)

VÁLTOZATOS SZÓRAKOZÁS AZ ÜDÜLŐKBEN

A napokban körutazást tettem az ország számos SZOT és vállalati üdülőjében és örömmel tapasztaltam, hogy a beutalt dolgozók nemcsak pihennek, strandolnak, napoznak, sétálnak, hanem rendkívül változatos szórakozással is frissítik fáradt lelküket.

Engedtessék meg nekem, hogy erről a következőkben részletesen beszámoljak. Tehát:

A Balaton melletti üdülőkben a beutaltak korán reggel fölkelnek, sietve elfogyasztják bőséges reggelijüket, majd kirohannak a magyar tenger csodálatos partjára, ahol négyes csoportokban a bársonyos fövenyre kuporodnak és kanasztáznak.

Vannak ellenben olyanok, akik csónakba ülnek, beeveznek a nagy víz távoli nyugalmába, és ott, a hullámzó Balaton tetején kanasztáznak.

Délben az üdülők megtérnek szállásukra, ahol sietve bekapják ízletes ebédjüket, majd helyet foglalnak a kerti asztaloknál, és kanasztáznak.

Vacsora után az üdülők elmennek szórakozni valamelyik táncos vendéglőbe, ahol is a fővárosi nívójú zene mellett kanasztáznak.

A két hetes üdülés alatt sor kerül egy-egy hajókirándulásra. Részt vettem például egy badacsonyi túrán. A kellemes hajóúton odafelé kanasztáztunk. Majd kiszállva az újjáépített mólón, elindultunk a hegyre. Útközben megbeszéltük a hajón lejátszott partikat, majd megpihenve a Kisfaludy-ház teraszán, a finom szürkebarátot szürcsölgetve kanasztáztunk.

Természetesen egészen más élet folyik például a hegyi üdülőkben.

Ott a beutaltak bizony még alaposan fölöltözve mennek reggelizni. A reggeli után, ha még úgy süt is a nap, nem vetkőzhetnek neki, hanem azonmód tréningruhában, kardigánban ülnek a társalgó asztalainál, és kanasztáznak.

Délelőtt azonban már kimerészkednek a kertbe, vagy a szabad hegyoldalba, és ott nekivetkőzve kanasztáznak.

Itt a kétheti üdülés alatt, több túrát tesznek.

A mátraházai beutaltak például három, négy ízben is fölsétálnak a Kékesre. Ez hazánk legmagasabb hegycsúcsa. Pompás kilátás nyílik innen. Derült idő esetén látni lehet a Kárpátok első nyúlványait. És a kristálytiszta levegő és a fenyőerdők illata! Ó, mily csodás itt, a kilátó tövében leteríteni a pokrócot, rátelepedni és kanasztázni!

És, ha az ember megunta odafönt, az északi lesiklón lerohan a Pisztrángos tóhoz. Leteríti pokrócát a bársonyos fűre, és ott, a nagy hegy tövében kanasztázik.

És délután kanasztázik és este kanasztázik és kanasztázik egészen éjfélig.

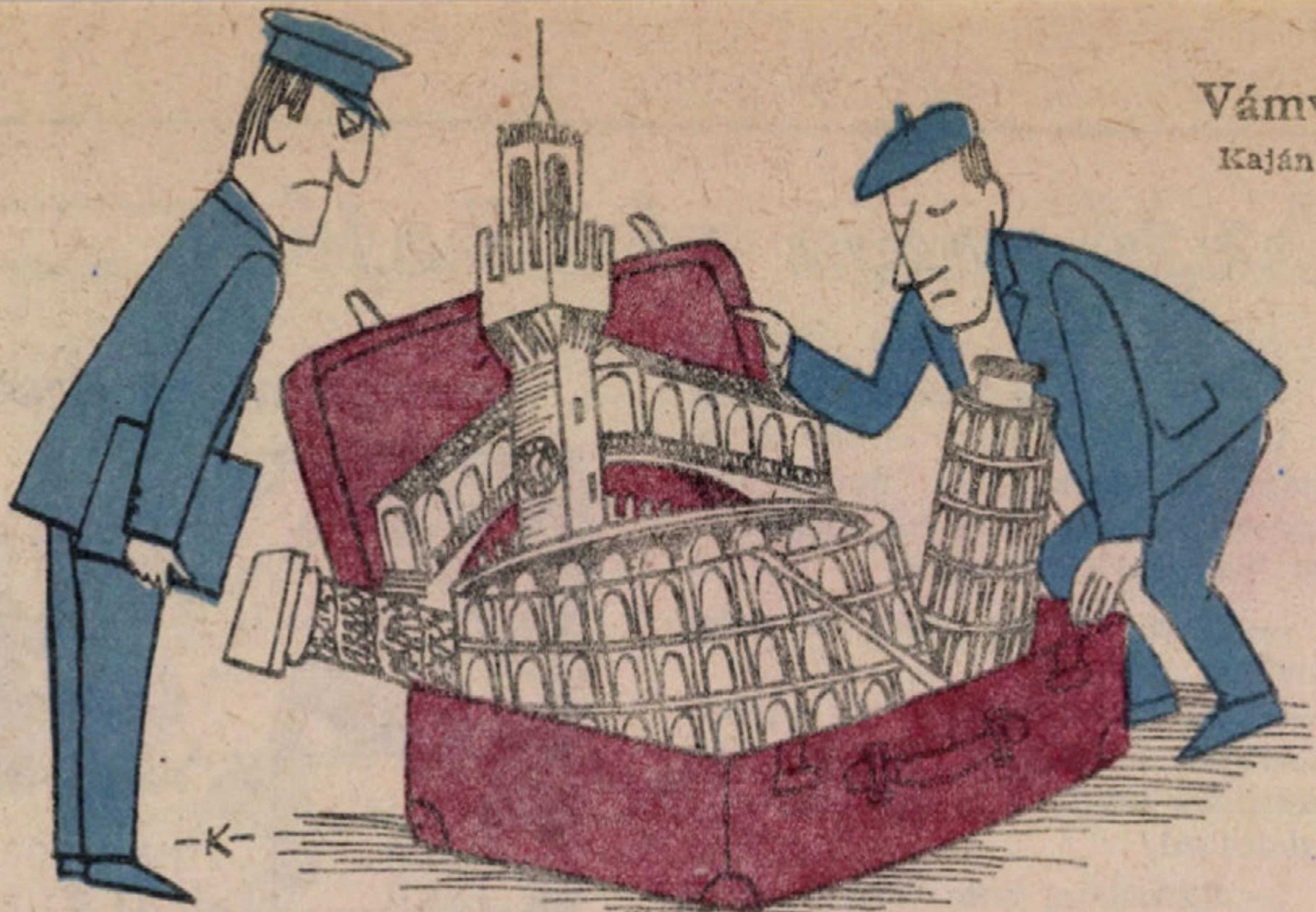
De akkor szigorúan kötelező az alvás, hogy fölfrissüljön a test, a lélek, az agy, hogy másnap újult erővel kanasztázhasson a beutalt.

De sajnos, nem minden üdülőnkben ilyen egyszerű és nagyszerű a szórakozási lehetőség. Tapasztaltam hiányosságokat is bőven.

Nem minden üdülő rendelkezik a kanasztázáshoz, ehhez a nagy népi játékhoz szükséges kártyapaklikkal. De ez csak a dolgok egyik része. Sokkal megdöbbentőbb, hogy egyes felelőtlen beutaltak a kanasztázás hiányos tudásával, sőt olykor annak teljes ismerete nélkül érkeznek meg az üdülőkbe.

Mégiscsak lehetetlen állapot, hogy a becsületes, szorgalmas üdülők avval töltik pihenésre szánt idejüket, hogy a hanyagokat kanasztázni tanítják.

Sólyom László

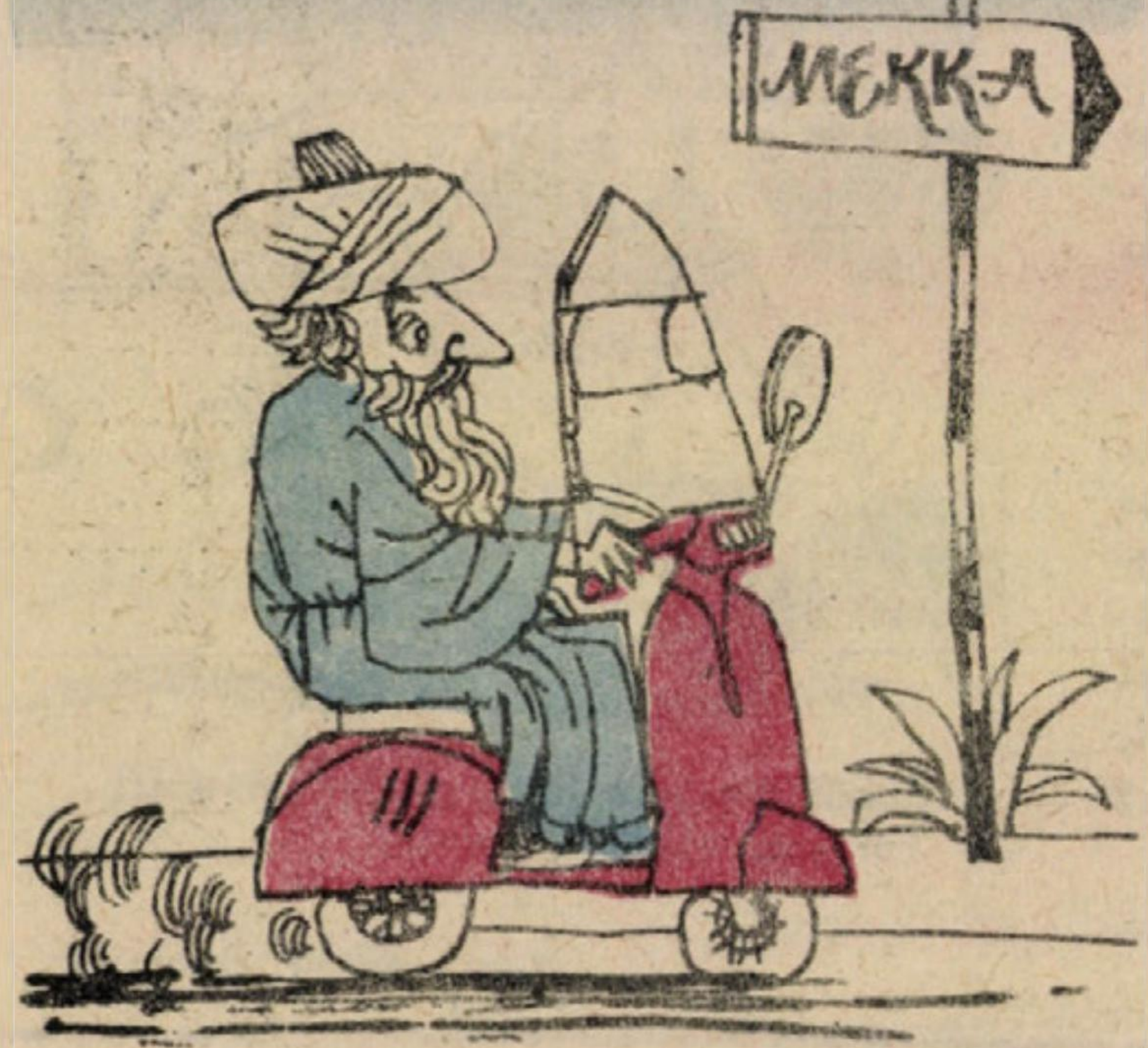

Vámvizsgálat

Kaján Tibor rajza

Mai zarándok

Hegedűs István rajza

MINDENFÉLE

Nem kellene a Földre kitűzni egy táblát ezzel a szöveggel: „Vigyázat, sugárveszély!"?

* *

X élete kész szatirikus regény.

* *

A legnagyobb dolog: hatalom nélkül bölcsnek lenni.

* *

Kisregény is lehet nagy regény.

F. L.

VANNAK EGÉSZEN FURCSA DOLGOK

Lassúság nem boszorkányság!

Akik szidják nálunk a postát, olvassák el figyelemmel ezt a néhány sort. A svájci Lausanne-ban egy 61 éves férfi, aki különben egy autószerencsétlenség következtében két évvel ezelőtt megsérült s tolókocsival közlekedik, levelet kapott, amelyben felszólítják, hogy a csapat vasárnapi mérkőzésére pontosan jelenjék meg. A bélyegen a dátum is pontosan kivehető volt: 1917. március 18.

A gyerekek és a helikopter

A londoni „Sunday Express" jelenti Torontóból, hogy a kanadai légierő helikopterei megfeszített erővel végezték a mentő munkálatokat a Hay folyó mellett, ahol egy indián települést az árvíz elöntéssel fenyegetett. A pilóták azon csodálkoztak, majd később bosszankodtak, hogy a megmentendők száma sehogyansem akar fogyni. Kiderült végül, hogy a fiatalok annyira élvezték a helikoptert, hogy vissza-visszaszöktek a veszélyeztetett területre, és újra kimenttették magukat. A parancsnok ekkor szigorúan kihirdette, hogy mindenkinek csak egyszer mentik meg az életét. A gyerekek csalódottan hallgatták a parancsot, de hát az ilyen irigy magatartás szinte már nem is újság a felnőttek részéről, akik minden játékot elrontanak.

Kisfiú az iskolában

Lehet-e még valami újat írni arról, hogy a gyerek életében először megy iskolába! Úgy látszik, lehet, mert a londoni „Sunday Express" egy igazán kedves esetről számol be.

Az egész család nagy izgalommal várta a kis Bobby első iskolai napját. Nem volt semmi baj, a gyerek jól érezte magát az első elemiben, vidáman jött haza, s megelégedését fejezte ki a látottak és a hallottak fölött. Másnap reggel azonban az édesanyja hiába keltegette:

– Kelj fel, kisfiam, iskolába kell menned.

A gyerek csodálkozva nézett rá:

– Minek! Tegnap már voltam.

Hátha valaki nem ismeri

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek. Egy újszülöttnek minden vicc új.

Két asszony beszélget:

– Mondd, drágám – mondja az egyik –, miért váltok?

– Mert a férjem hazudott nekem.

– Ne mondd, és mit hazudott?

– Azt mondta, hogy két napra elutazik, és váratlanul hazajött...

A fóka

Orrom hegyéről labda pattan,
a torkom vidám trombita,
s bár láb helyett én uszonyt kaptam —
művész vagyok, itt nincs vita.
A sorsom nem közfóka élet,
én nem úszkálok víz alatt,
ezer rozmárral sem cserélek —
nem én fogom, énnekem fogják
táplálékul a friss halat.
Egy-egy öbölben ezer fóka
dulakszik kint a tengeren —
eszem sem tudom, hogy mióta
van külön medencém nekem.
Külön medence, csupa komfort,
és benne egyedül lakom,
még az öregapám se gondolt
ilyet a magas északon...
Orromról este labda pattan,
a torkom harsog, trombitál,
s mikor a nagy cirkuszdarabban
már két tucat halat bekaptam,
s dübörgő tapsvihart arattam,
érzem — hogy én vagyok a sztár!
A taps... a taps... ó, hogy morajlik,
mint hullám messze szirteken...
És néha... végtelen vizekről
hoz szívszakajtó hírt nekem...

Békés István

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

JEGE-E-E-E-ES!

Van a természet rendjében, az örök körforgásban valami megnyugtató, valami biztonságos. Tudjuk, hogy három után mindig négy következik, szerda után csütörtök, Siófok után Zamárdi és tavasz után nyár.

Így tudja ezt a jéggyártó vállalat is – és ennek az örök körforgási elvnek az értelmében adja nyilatkozatát minden nyár elején: „tárolási tervünket teljesítettük... felkészülten várjuk a szezont..."

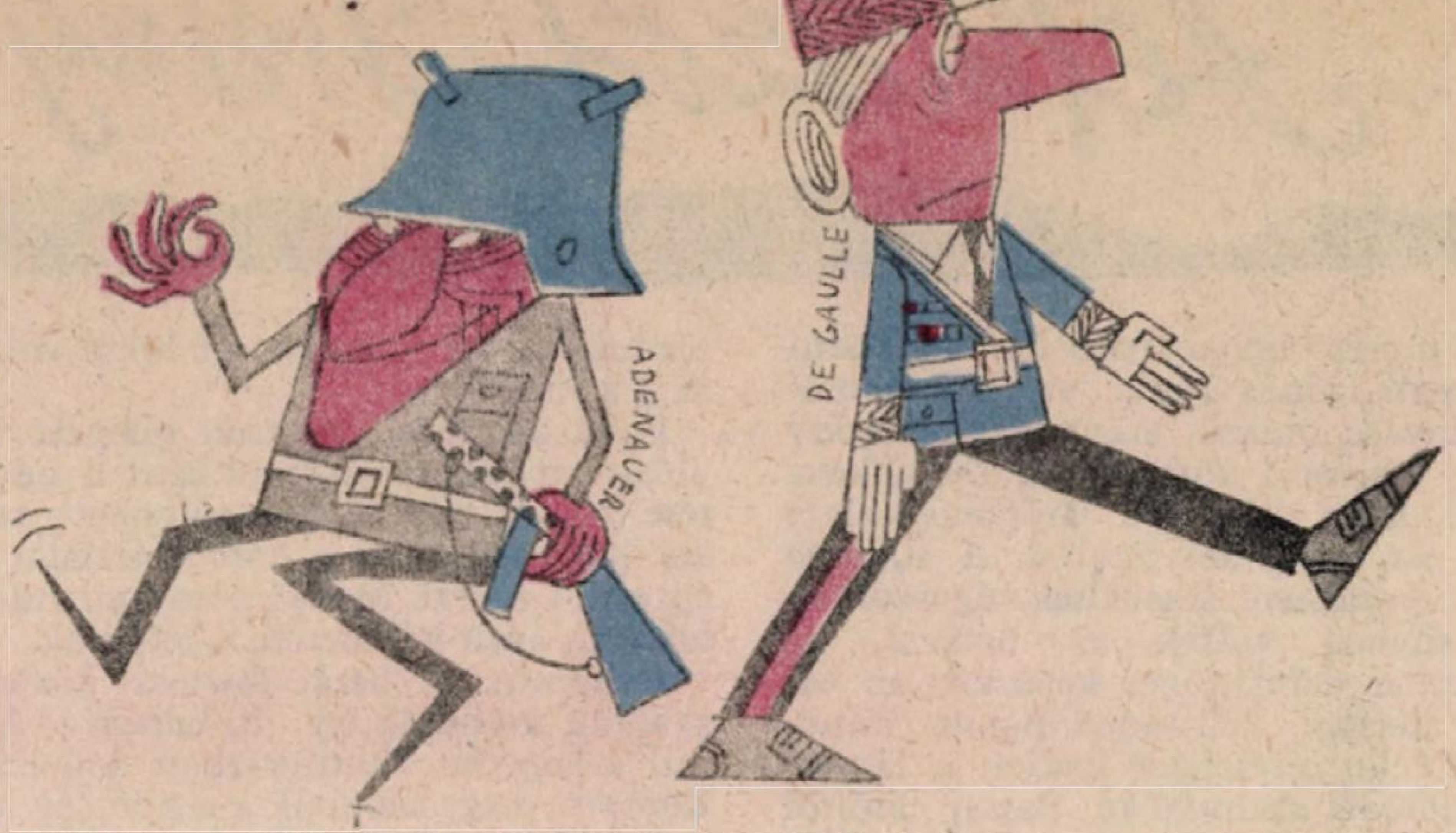
Aztán bekövetkezik a „szezon" – ugyancsak az örök körforgási terv teljesítésének megfelelően, ám sem a tárolási terv, sem a felkészülés nem tudja megtörni a jeget, illetve a jéggyártó vállalat örökösnek tűnő rendjét: az asszonyok, vödörrel kezükben – csakúgy, mint egy-két-három-öt-tíz év előtt, hajnalban odaállnak a jégárusító boltok elé, végeláthatatlan, kígyózó hosszú sorok várnak, várnak... Veszekedés, tülekedés, átkozódás, káromkodás, amelynek szövege mindig azonos témakörben mozog – aztán jórészt eredmény nélkül hazamennek az asszonyok, vagyis emelt fővel, de jég nélkül távoznak.

No de majd csak elmúlik a nyár, jön az ősz, őszre tél – aztán megint tavasz lesz és megint nyár, „a szezon..." És a jéggyártó vállalat ismét nyilatkozik majd. Mivel előre tudjuk, mit fog mondani, megkíméljük és már most, előre megnyilatkozzuk helyette: „Tárolási tervünket teljesítettük... a szezont felkészülten várjuk..."

S mert a cikk poén nélkül olyan, mint a jégszekrény jég nélkül, feltesszük a fagyos kérdést: nem kaphatnánk kevesebb nyilatkozatot és több jeget?...

F. K. K.

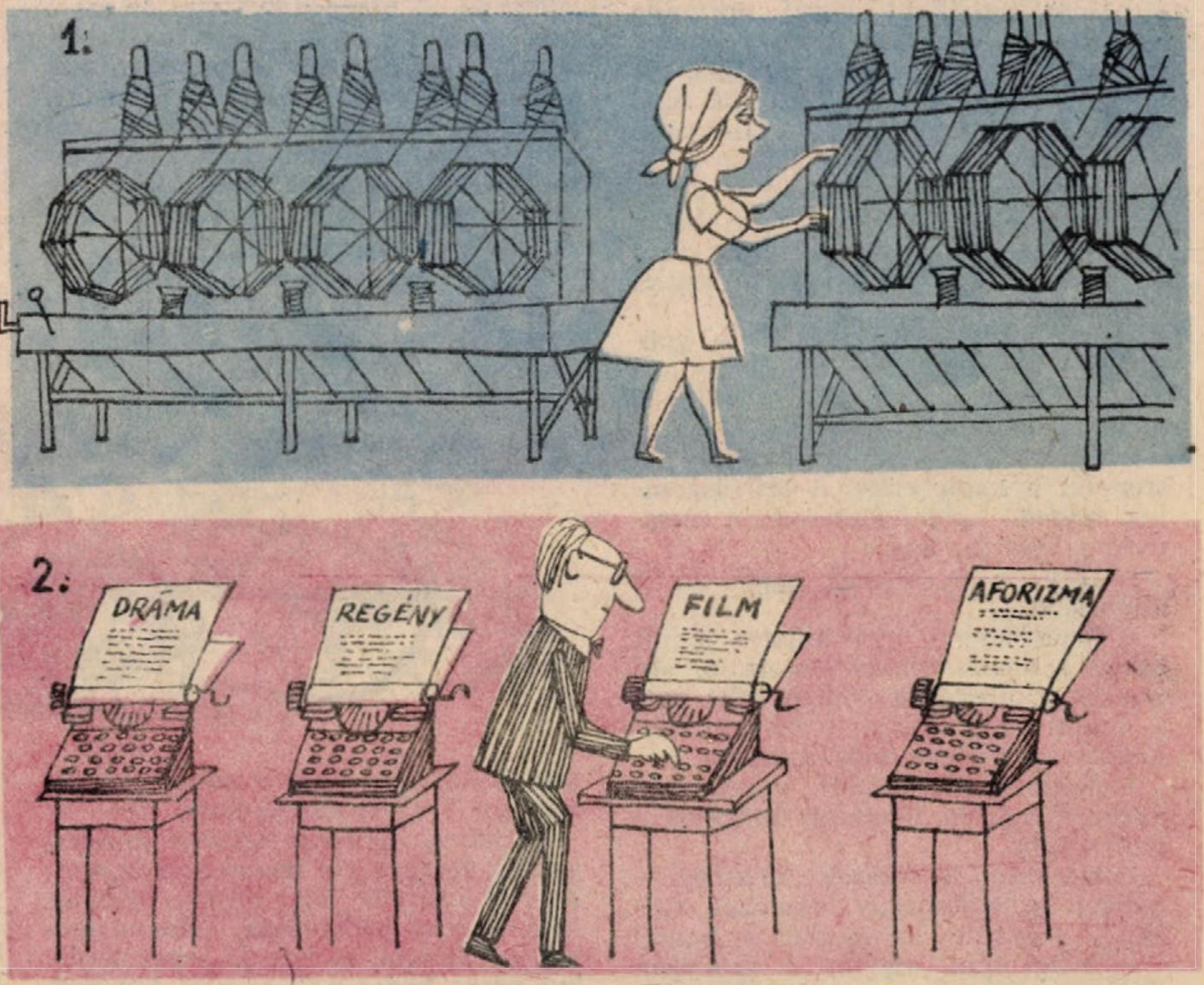
A tábornok

De Gaulle: Európa egy emberként követ...

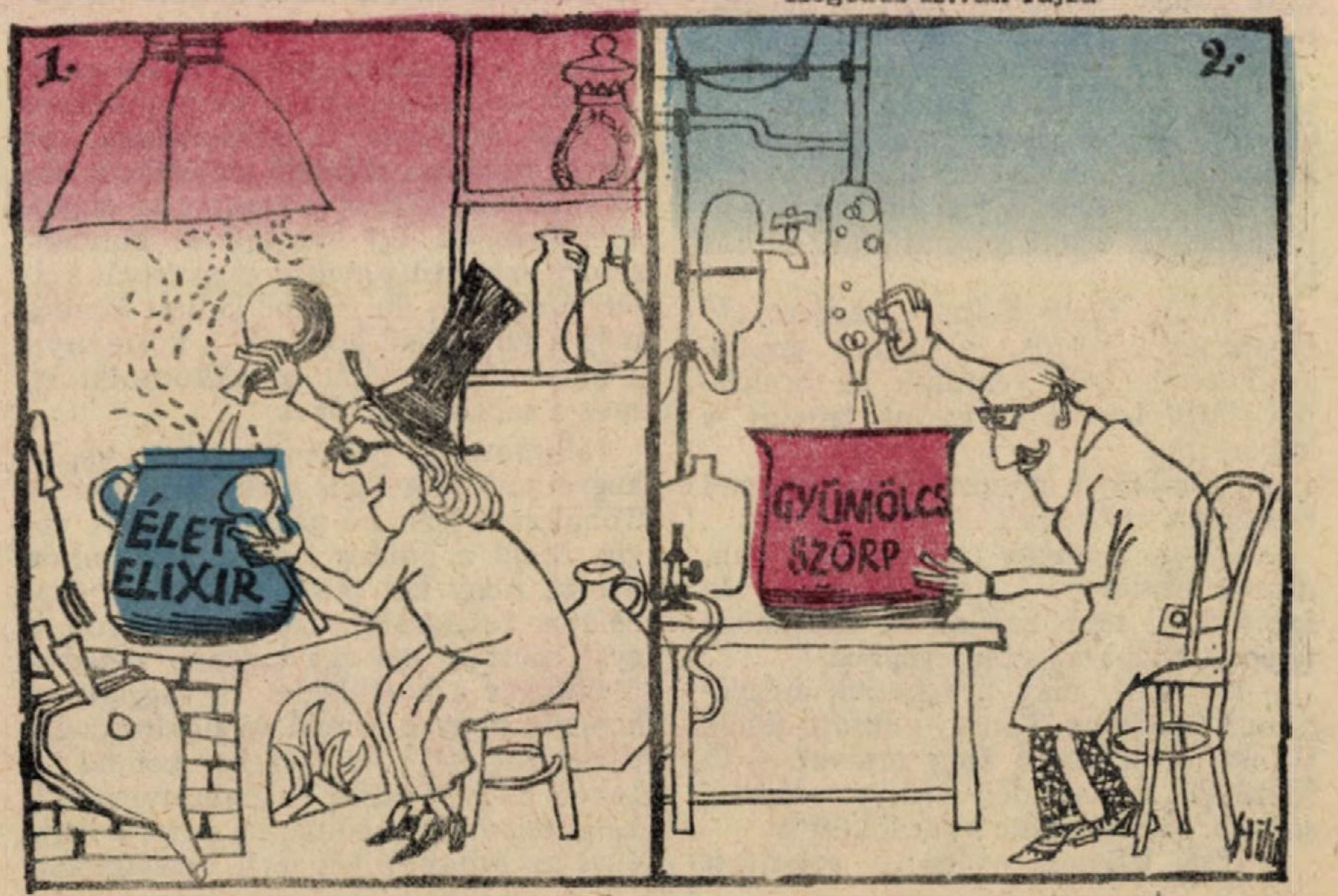
Több gépen egyszerre...

Kaján Tibor rajza

Az alkímia történetéből

Hegedűs István rajza

Félmázsa arany

TÖRÖK REZSŐ VIDÁM KISREGÉNYE

III.

A motort helyettesítő két fiú közül az egyik, Jónás Gyula, valószínűtlenül sovány és hosszú, szemüveges legény volt, fagyástól vörös orral. De akkora orral, hogy előre tolt járőrként előzte meg az egész felvonulást. A fülei is igen termetesre sikerültek, úgyszólván versenyben voltak az orrával, és csaknem derékszöget képeztek az orcák síkjával. Feltűnően hatott mindezen jellegzetességek mellett a lágyan göndörödő aranyszőke hajzat, amitől olyan lett a feje, mint valami Murillo angyal másolata, amit egy nyugdíjas gyepmester festett.

Motor-toló sorstársa, Szmuk Károly, a három fiatalkorú közül normális testalkatával tűnt ki. Arca is rendes volt, csak túlságosan fehérbőrű, és hozzávetőleges számítás szerint egymillió kétszázezer szeplő tarkította. Viszont egyenesen félelmes volt a hajára pillantani. Szmuk Károly olyan tyúhajvörös bozontot viselt a fején, hogy annak, aki ránézett, okvetlenül az elmulasztott tűzbiztosítási részlet jutott eszébe.

– No, ezek jól összejöttek! – gondolta Bolla alezredes, aki a nyitott ablaknál cigarettázva nézte a különös menet felvonulását.

Meglepetésére a motoros osztag lestoppolt a kapu előtt. A szilvásgombóc termetű lány felszólította a szemüveges hosszút, hogy:

– Légy szíves, Gyuszi, emelj ki a koporsóbul.

– Kapaszkodj a nyakamba – hajolt föléje a hosszadalmas motortoló, aki most egy pillanatra – magassága meg a hajlási szög révén – élénken emlékeztetett a pizai ferde toronyra.

– Micsoda édes teher! – szólt gúnyos, de egyben féltékeny zöngével a tyúhajvörös.

– Izé, mit is akarok mondani – nyögött a ferdetorony kihajózás közben –, szavamra jól meghíztál, Lonci!

– Pedig nem alszom a szövőgép mellett – felelt a gömbölyded leány.

– Az egésznek a túlórázás az oka – tette hozzá, mikor landolt a gyalogjárón. – Jól keresek, jól kosztolok.

– Mondd – kérdezte a tűzbiztosítási díjak befizetését szorgalmazó ifjú kajánul – igaz, hogy órabér emelést kapsz?

– Mint egyike a legjobb gombolyítónőknek – felelt gyanútlanul a kis borzas.

– Akkor, Gyuszikám – szedett elő cigarettát a vörös, – valami emelőszerkezetet kell vennünk az ócskásnál, hogy Loncit ki tudjuk emelni a koporsóbul.

A gömbölyű gombolyítónő szemei bosszúsan csillogtak.

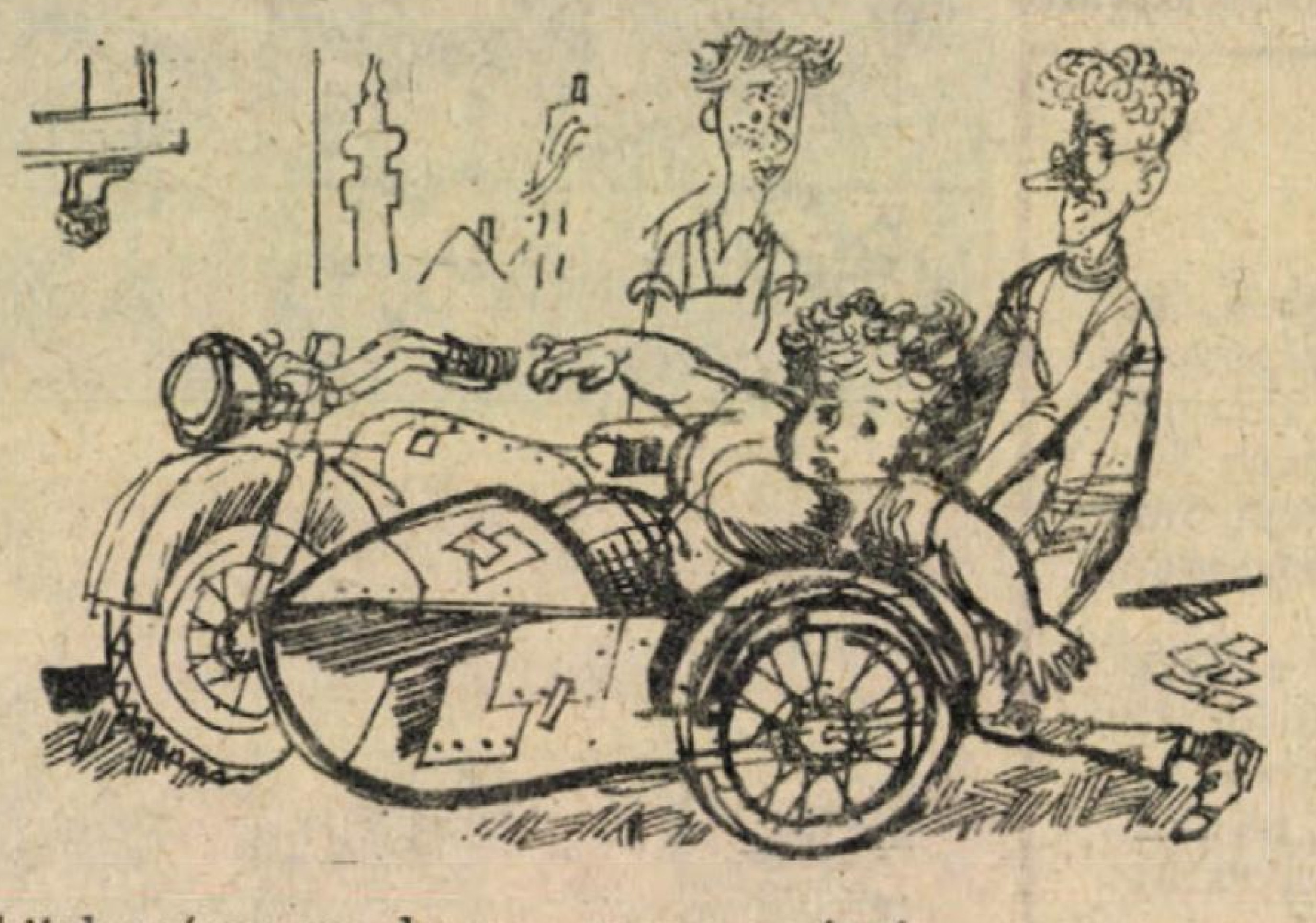
– Olyan kemény muszklitok van, mint a húsleves – vágott vissza. – Ha ezt tudom, nem szállok be harmados társnak ehhez az ócska géphez.

– Izé, várj, még bevehetjük negyediknek a Glanz Tónit – döfött feléje Gyuszi a mennykő nagy orrával. – Ő harmadik lett az idén a súlyemelő versenyen. Százharminc kilót lökött ki.

– Első lehetett volna – sóhajtott Szmuk Karcsi –, ha Loncit lökte volna ki a kocsiból.

Bolla alezredes gyorsan ellépett az ablak mellől, mert kipukkant a nevetése. Annál jobban elkomolyodott, mikor kiderült, hogy a három fiatalkorú éppen őt keresi. Mással nem hajlandók közölni, amit véletlenül megtudtak.

A három jó barát (beszéd közben gyakran mondták így: mi három jó barát) a Soproni Textilgyárban dolgozik. Közösen megvásárolták a rendőrség kapuja előtt most csüggedten álldogáló oldalkocsis motorkerékpárt. A jármű vételára igazán olcsó volt, de a javítása anyagi romlásba döntötte a három tulajdonost. A mechanikus szerint ezt a honfoglalás-korabeli tragacsot több ágyúlövedék és nehéz akna pofozhatta abba az állapotba, amiben a vásár pilanatában leledzett. A mechanikus segédje viszont, aki hadigépekben szakértőnek számított, mert katonaszökevény volt a most elmúlt háborúban, azt a

kijelentést tette, hogy a motoron átgázolt egy T. 34-es szovjet-tank.

A három jó barát beleölte minden garasát, hogy a gép menőképes legyen. Az volt a tervük, hogy mind a hárman kikérik a szabadságukat, felcsomagolnak a „Tasziló"-ra (ezt az arisztokratikus nevet kapta a T. 34 alól kikapart gép, mert állandóan dadog és raccsol) és tíznapos motortúrára mennek a Balaton körül.

Azon a szombati napon, mikor megkapták a szabadságukat, az angyalhajú Gyuszi elrohant a külterületre, az Agyag utcában működő szerelőhöz, aki az utolsó simításokat végezte az elgyötört Tasziló. Így hengerfejet, kondenzátort, szimering-gyűrűt és gyertyát kellett cserélnie; de rendbe kellett hoznia még a két külső köpenyt, a kormányt, a hátsó ülés rugóját, az akkumulátort, meg a sebességmérőt is.

Félháromkor próbautat tett a gép a kegyetlenül zötyögős makadámokon. A Tóhalom utcán bő gázzal röfögött végig. Majd a boldog Gyuszi telefonhoz ugrott, hogy két társát értesítse a csodálatos robogásról. Lonci és Karcsi a gyári portán egy-egy kagylót ragadva üvöltözött a készülékbe és faggatta a hosszút, hogy a szerelő megjavította-e a porlasztót is?... a fogaskereket is?... Lehet, hogy Tasziló valamennyi porcikáját felsorolták volna, ha nem zavarja őket az áthallás, két férfi beszélgetése.

Ami olyan roskadozva ért a fülükig, mintha Montevideo-ban, vagy a Kurili-szigetek egyikén társalgott volna két haldokló.

Azonban később felerősödött a párbeszéd és a három motortulajdonos meglepve kezdett fülelni. Az egyik hang például ezt mondta:

– Főként a súlya miatt, apám. Ötven kiló, az nem tréfa, a szakramentumát!

– Ötven kiló – mondta a másik. – Két ember elviszi kosárban, vagy zsákban.

– Nana! Erdőn, meg vízen át? Sötétben?

Lonci és Karcsi összenézett. Odaát Jónás Gyuszinak nem volt kivel összenéznie, de levette a szemüvegét és megvakarta az orrát: izé, mi ez? Terjedelmes fülében csaknem eltűnt a telefonkagyló, annyira odaszorította, hogy egy betűt se veszítsen. Mert most megint halkult az áthallás. Zúgott, recsegett a készülék, árva betűt sem lehetett érteni. De kis idő múlva tisztán hallatszott:

– Nehéz feltűnés nélkül. Be van építve.

Pillanat szünet. A másik hang.

– Azt mondad, a tanárnő rendben van.

– Az igen. De az öreg szipirtyó...

– Avval baj lesz?

– Ki sem mozdul a házból.

Megint az átkozott recsegés. A három jó barát majd szétrobbant izgalmában. Ezután már csak két csonka mondatot érthettek meg:

– Légy nyugodt, átlöketjük.

Meg ezt, hogy:

– Ha kiszedtek a helyéről, egyik este – – –

– Mibe fogadsz – bökte oldalba Szmuk Károly Loncit – hogy ezek a Riesmayer aranyáról beszéltek?

3

Zúgás, kattanás, kész. Nem volt több zörej, de izgalmas hallanivaló sem.

Mikor Jónás Gyuszi gőgös pofával, árbocként felmeredő vörös orrával odakanyarodott az oldalkocsis motorbiciklin a gyár elé, két harmados-társa megfeledkezett mindenről. Tapogatták és simogatták az ócska gépet, megindultan nevettek, hogy a vén benzinevő elindult. Szinte könnybe lábadt a szemük, mint akik égi csodával ütköztek össze. De hiszen valóban az volt, mirákulum, hitetleneket hívővé alakító megjelenülés. Egy halom ócskavas megrázkódott, hörögni és acsarkodni kezdett, büdös kék gőzöket fúvott, aztán hátán a három fiatallal elporoszkált a gyár elől. Olyan súlyosan, olyan jelentősen vonult végig az utcákon, mint egy halottnak hitt, és váratlanul futásnak indult teknősbéka.

Azonban mikor a Felső Lővér egyik füves helyén leültek, és cigarettára

gyújtottak, Lonci gondterhelten megszólalt:

– Tarka kutya legyek, ha a két pacák nem az aranyról beszélt a telefonban. Én azt mondom, menjünk a rendőrségre.

A két másik arca elsavanyodott. Minden külvárosi fiú ösztönösen kerüli a rendőröket. Hány csúzlitól megrokkant utcai villanylámpa, és kődobástól összegyűrődött ablaküveg nyomja az ifjúság lelkiismeretét!...

– Hátha nem is az aranyról volt szó – vakarta lángvörös bozontját Szmuk Károly kedvetlenül.

– Pedig arról volt szó! – tolta fel szemüvegét a homlokára Jónás Gyuszi. – Valami erdőn, meg vízen akarják átlöketni.

– A határon át, osztrák területre! – szólt erélyesen a dundi lány. – Mi lenne – nézett rájuk, – ha mi hárman nyomoznánk ki az egészet?

– Az lenne – dobta el a csikket a vörös –, hogy a határőrök nem tudnának meg semmit, és a két nyikhaj komótosan átsíbolná az ötven kilót.

A hosszú ifjút oldalba rúgta a lelkiismeret:

– Igazad van, cinóber. A rendőrségnek erről tudni köllene!

Dömötör Lonci ragaszkodott az ötletéhez:

– De azért mink nyomozhatnánk, nem?

– Tizenhét éves vagy – korholta a szeplős –, de úgy beszélsz, mint egy másfél éves birka.

– Na, na – védte gombóckát a hosszú lovag – nem köll sértegetni a birkákat.

A lány mérgesen nézett rá:

– A védelmemet majd a jogtanácsosomra bízom, nem egy göndör csontvázra. – A vöröshöz fordult harciasan. – Miért ne nyomozhatnánk?

– Hol akarsz nyomozni – gyújtott új bagóra a cinóber, ha nincs nyom?

– Nincs? Hát az mi, hogy: „Nehéz feltűnés nélkül, mert be van építve"? Ezt mondta az egyik pacák.

Szmuk Karcsi röhögött:

– Mi minden van itt Sopronban beépítve!

A hosszú nem értett egyet vele.

– Az is egy nyom – szólt –, hogy „A tanárnő az rendben van."

– Melyik tanárnő? – húzta el a száját Szmuk.

– Aki a szipirtyóval lakik együtt.

– Ajjaj – legyintett a vörös. – Annyi tanárnő van a városban, mint kutyában bolha. És mennyi szipirtyó!...

Lonci megvetéssel nézett Karcsira:

– Te se leszel vállalatvezető a detektív-szakmában.

– Oh, szilvásgombóc! Te talán leszel?

– Hát idehallgass. Nem nagy tészta kinyomozni azt a tanárnőt.

– Sherlock Lonci! – gúnyolódott Szmuk. – Mondd el, hogyan akarod. Tessék.

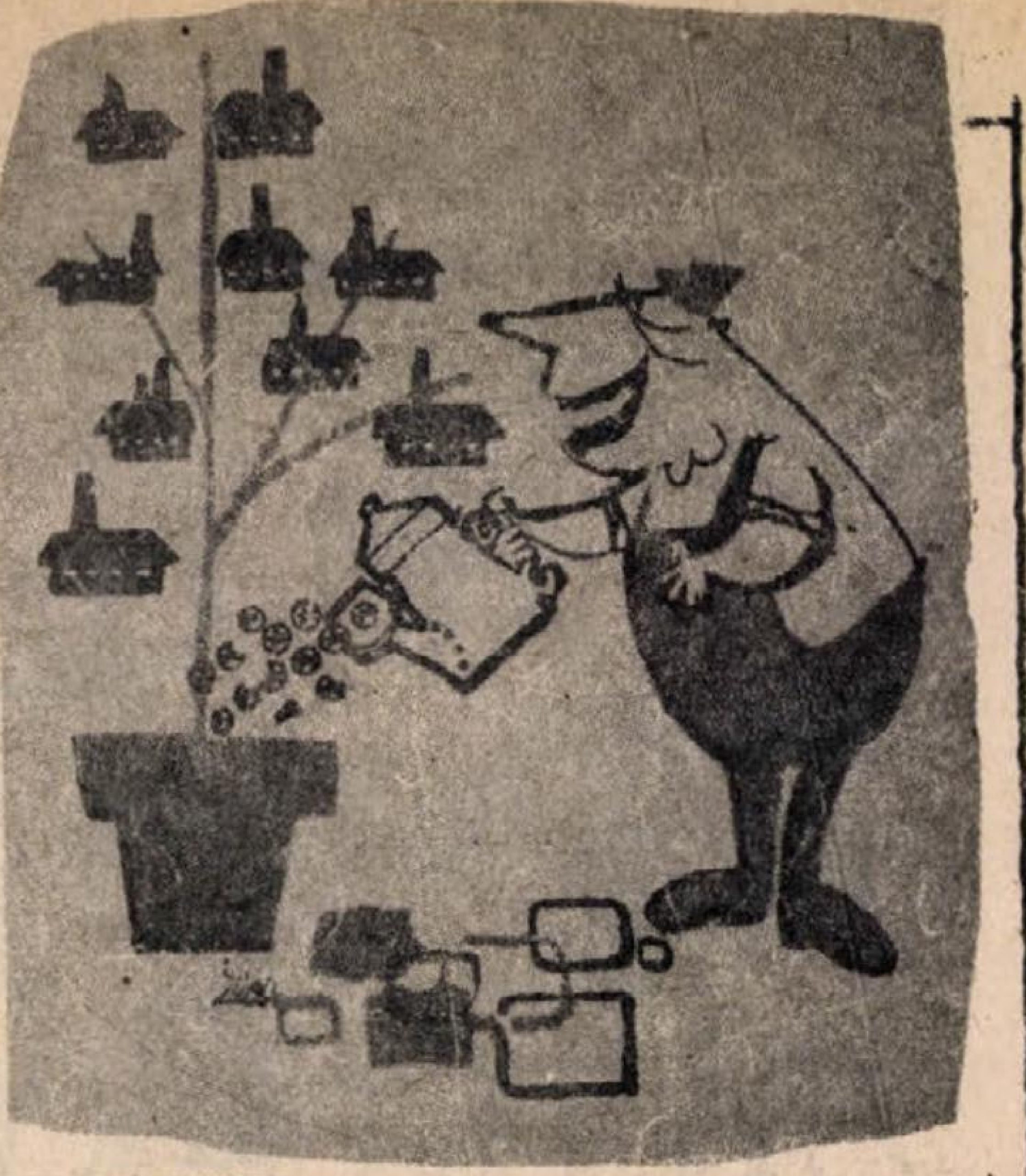
Lonci nyomozó ötlete egyszerű volt és kézenfekvő. Felkeresik özvegy Vihorlátnét, a nyugdíjas tanárnőt, aki mindenkit ismer a városban és mindig mindenről tud. Vihorlátné biztosan tudni fogja azt is, hogy ki az a tanárnő, aki a házból ki nem mozduló idős nővel lakik együtt.

– Akkor gyerünk – ugrott talpra a hosszú –, amíg itt locsogunk, az aranyat átlöketik a határon.

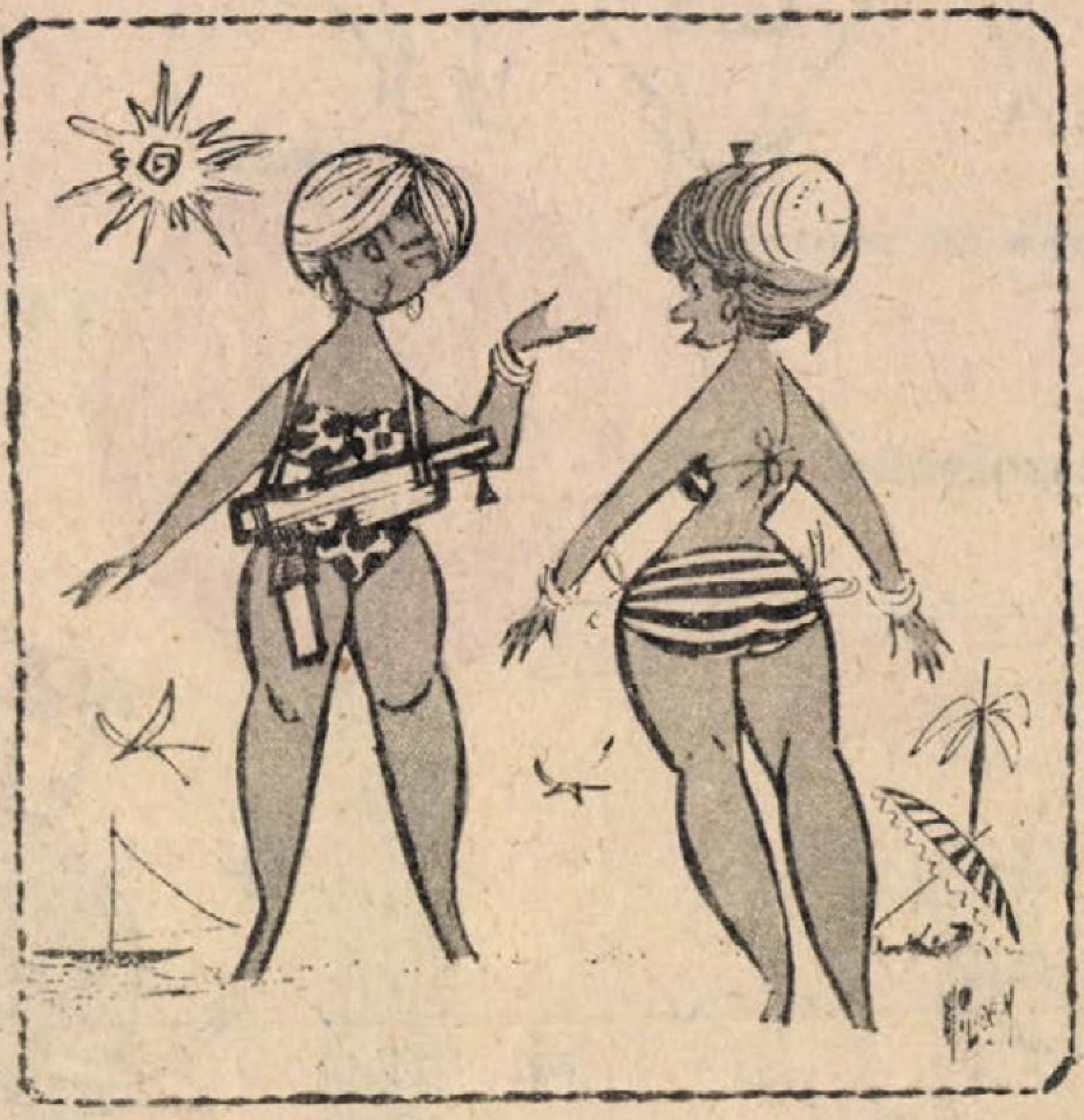
– Föl a gépre! – kapott észbe a vörös is.

(Folytatjuk.)

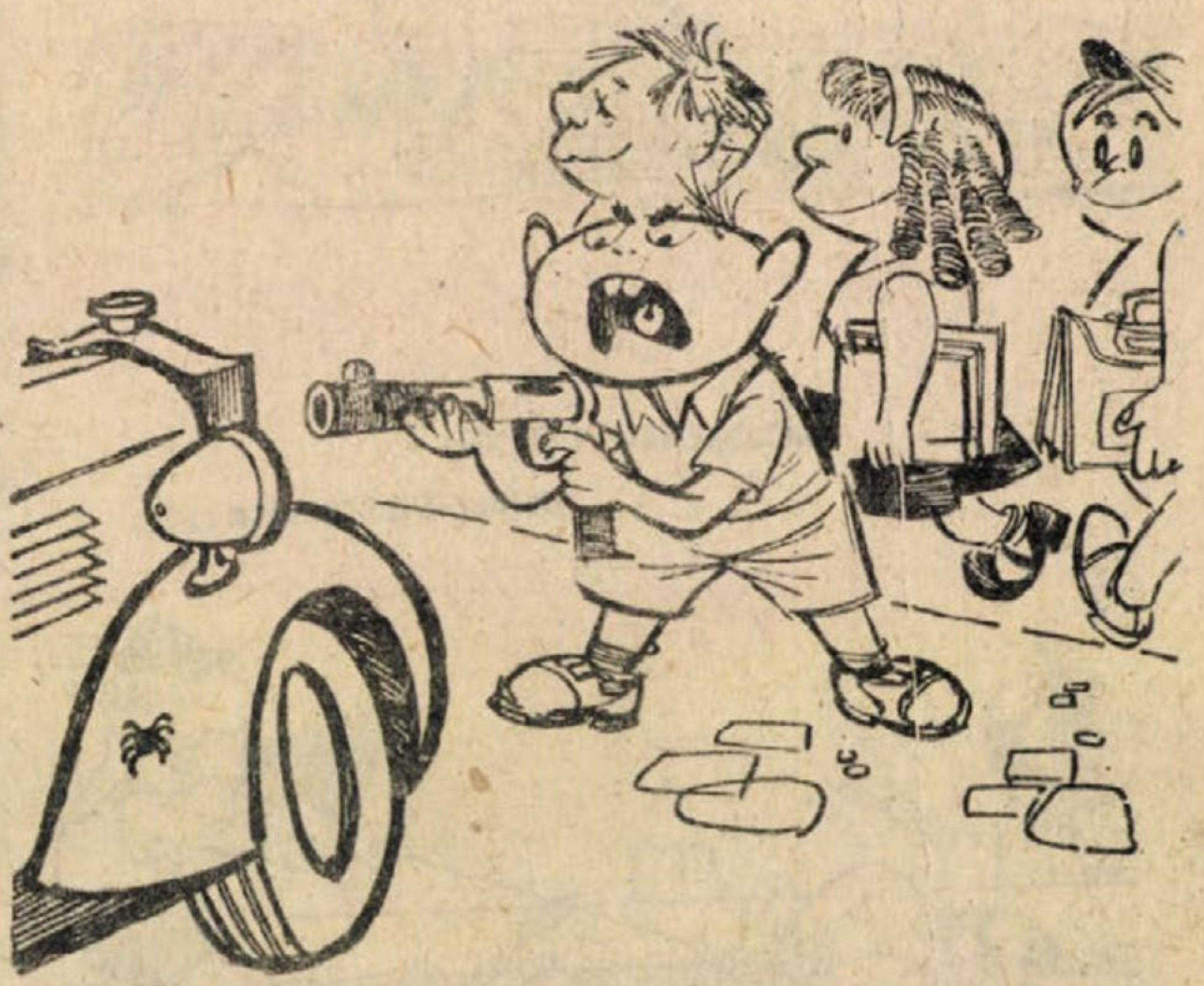

TERVHIVATAL

MILICISTA LÁNYOK

– Elővigyázatosságból hordom, hátha éppen a strandszakaszon próbálnak partraszállni...

APJA FIA

– Ha még egy lépést tesz a gyalogátkelőhely felé, lövök!

USA SEGÉLY-PROGRAM LATIN-AMERIKÁNAK

Szövetség... a... haladásért...

Divatbemutató a strandon

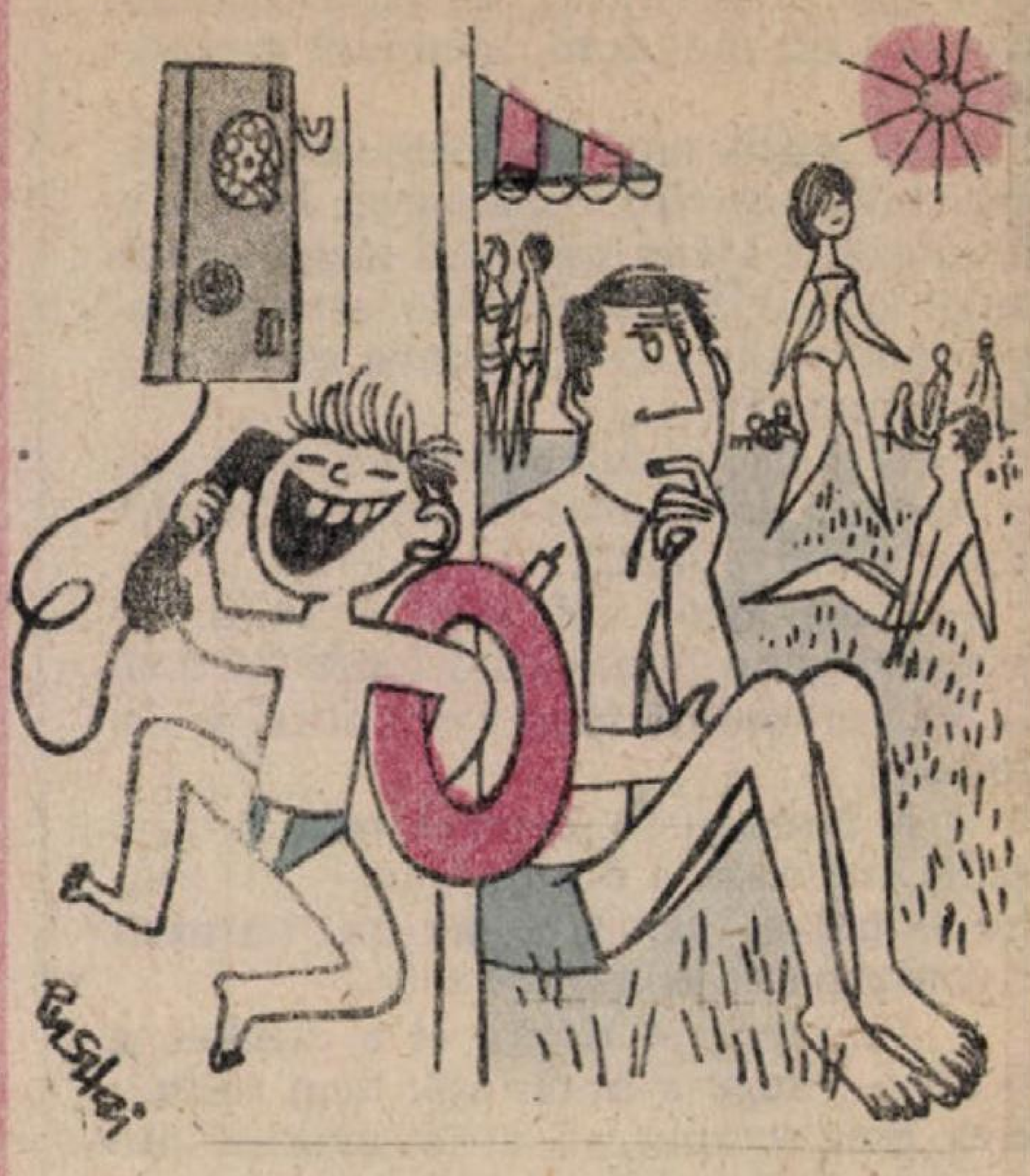
Mészáros András rajza

– Mondd, öregem, tulajdonképpen mit mutatnak be? . . .

Nagy öröm

Pusztai Pál rajza

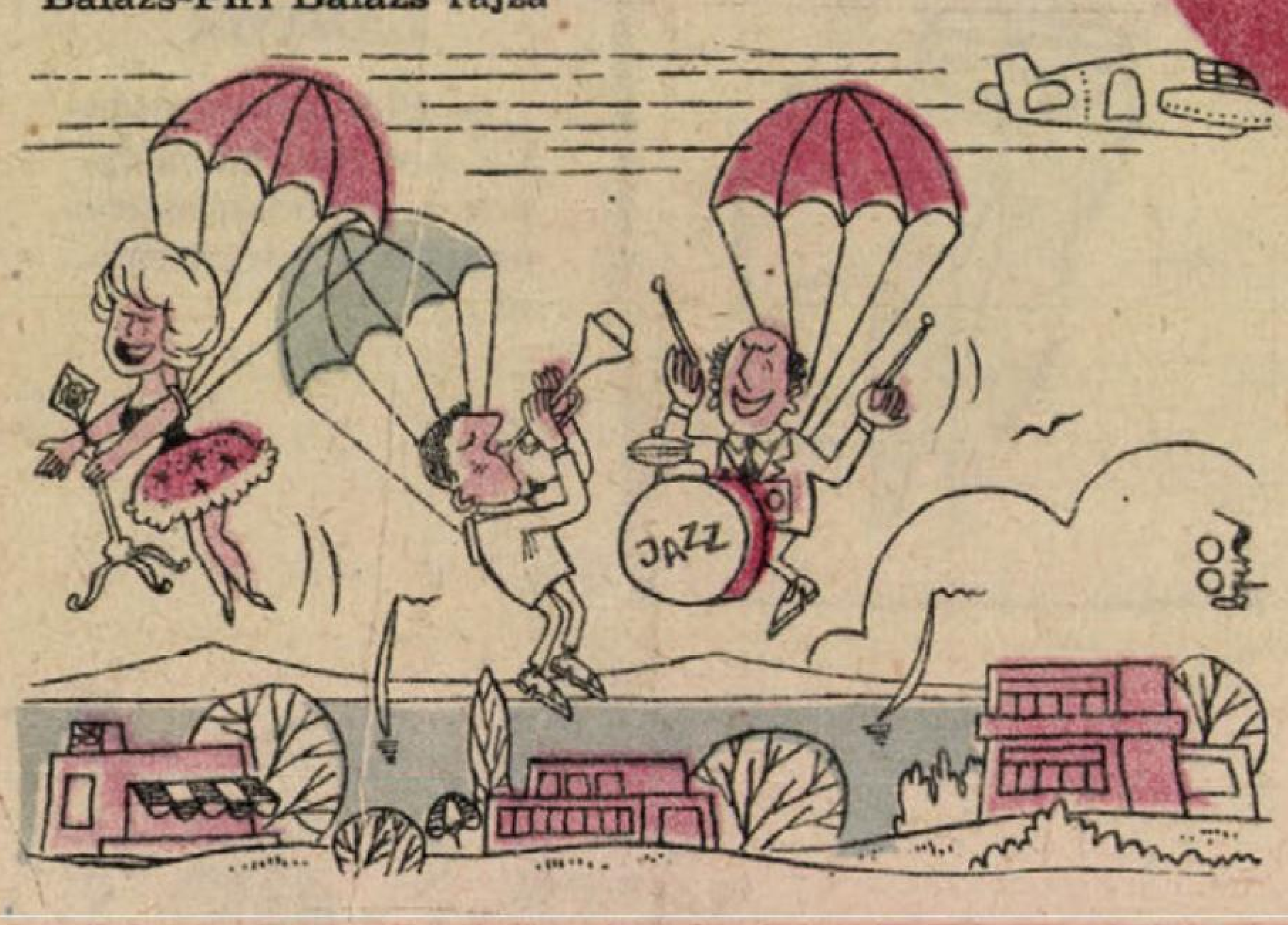

– Apu elfelejtette a kabinszámot, sajnos, estig kell maradnunk!

nyár

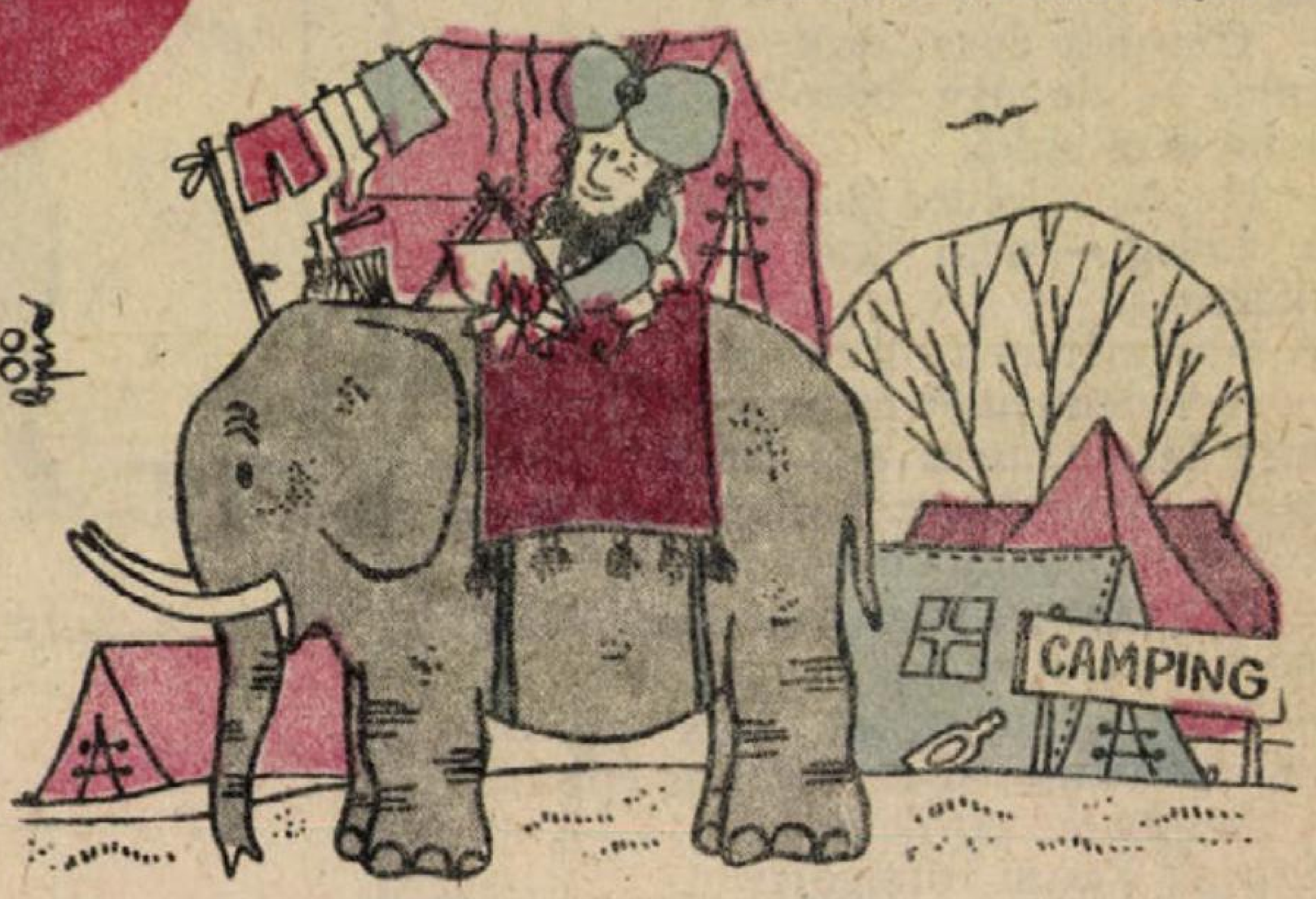
Üdülőszolgálat

Balázs-Piri Balázs rajza

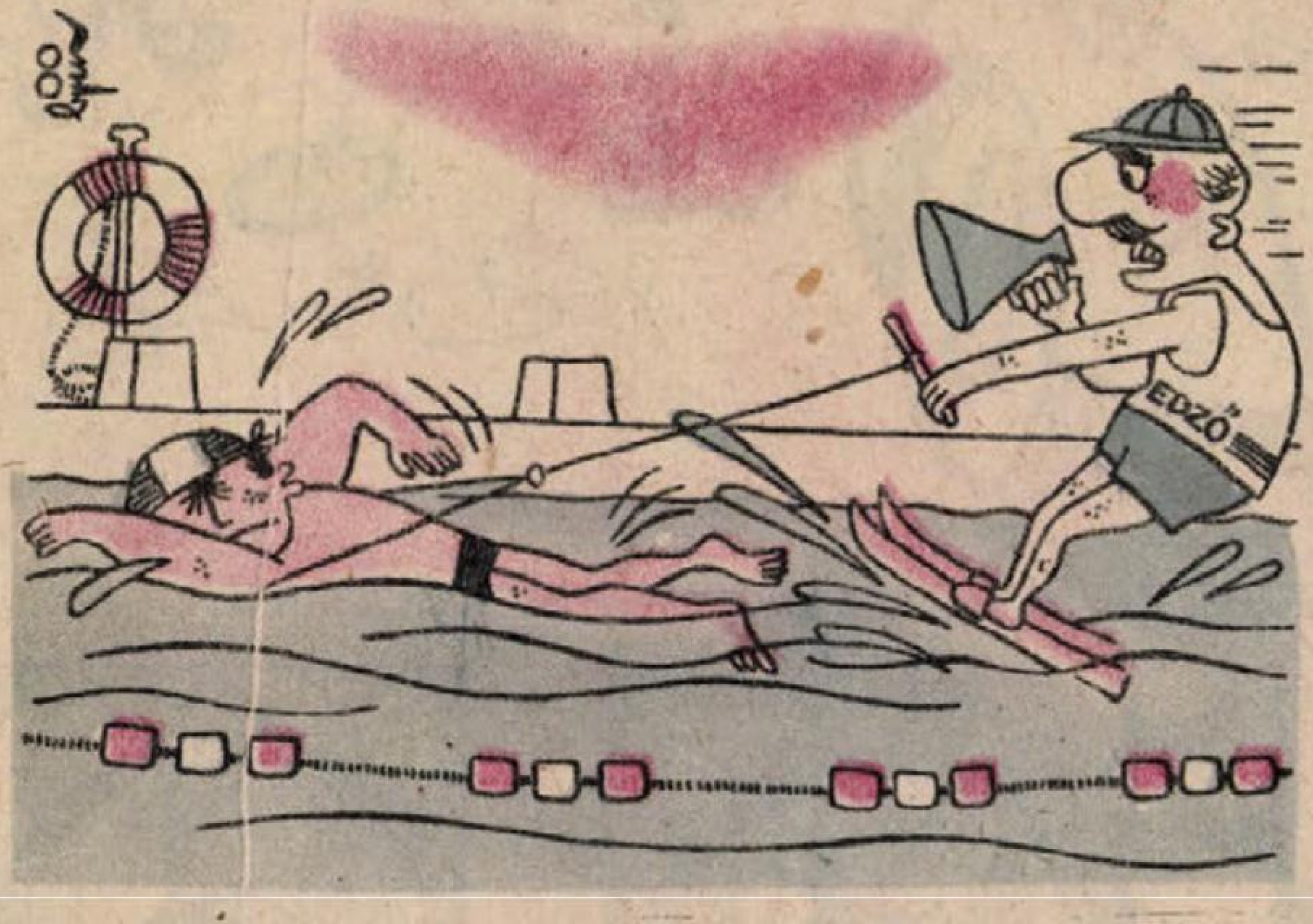
Indiai vendég

Balázs-Piri Balázs rajza

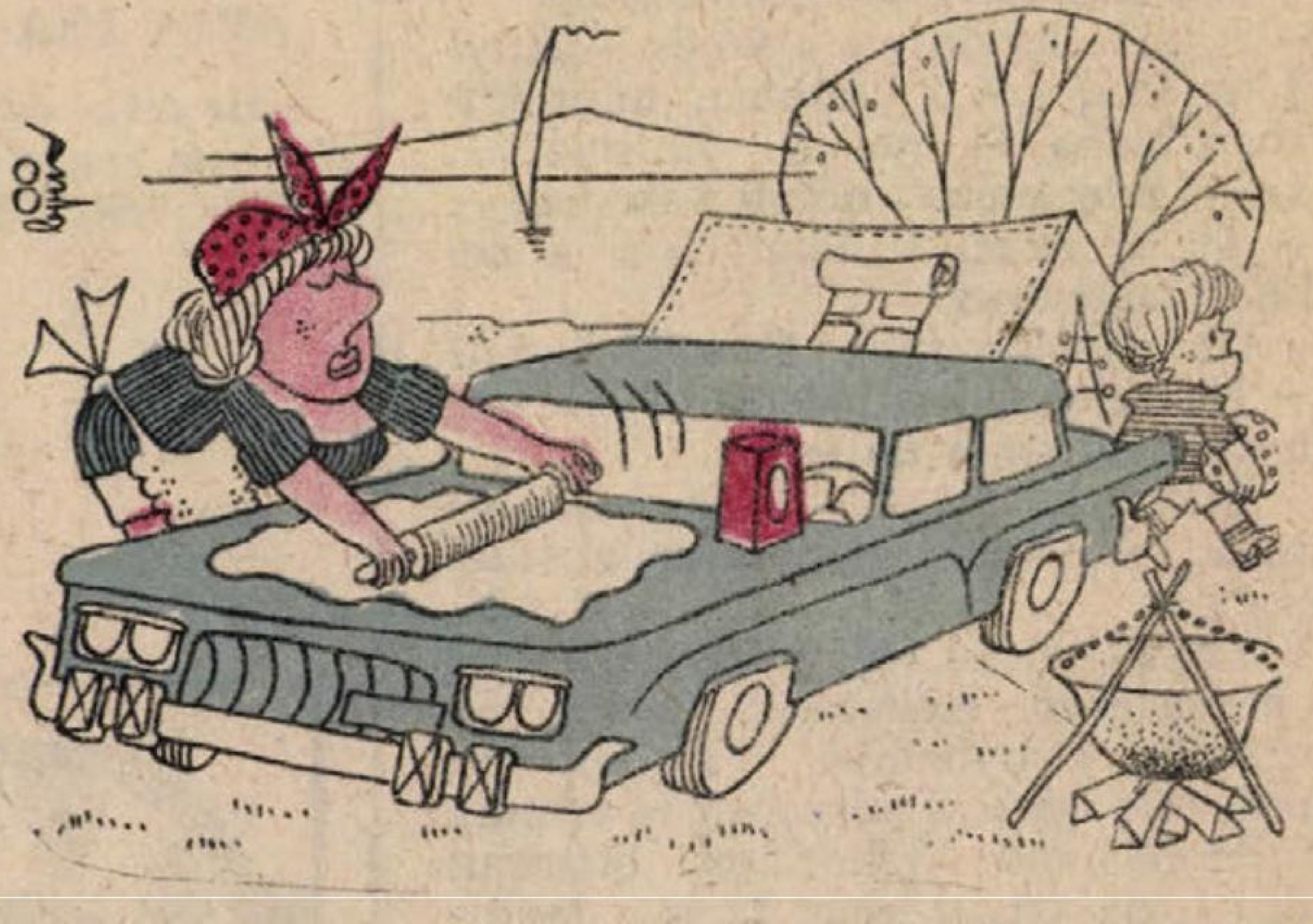
Kemény edzés

Balázs-Piri Balázs rajza

Készül az ebéd

Balázs-Piri Balázs rajza

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP

Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, *142—220 — 63.4400 — Kossuth Nyomda, Budapest. — Terjeszti a Posta Központi Hírlapiroda. Tel.: 180—850.
INDEX: 25504